

SZIGETVÁR

ÖRÖKSÉGVÉDELMI HATÁSTANULMÁNY 2017
régészeti értékek

Örökségvédelmi hatástanulmány

Szigetvár

(Régészeti)

1. Vizsgálat - valamennyi érintett kulturális örökségi elem számbavétele

Szigetvár [1408: Zygeth: Csánki 2. 583, 1464: Castrum Zygeth: Csánki 2. 575;1559: Sziget varat] (Pesti I. 87. Pécs, 1982. 452.)

A hely első védett épületét az Almás patak mocsaras árteréből kiálló, szigetszerű földszávon építették meg. A sziget egykori birtokosai magukat „Szigethi” néven említik, a vár alapítójának a család egyik tagját, Anthemius-t tartják. Ennek unokája, Szigethi Oswald építtette az első erősséget, a kör alakú, háromemeletes lakótoronyot. Ez képezte a későbbi belső vár magját. A sziget körüli mocsaras tavat idővel kimélyítették és földsáncokkal körültöltötték. A várat előbb a Garayak, majd enyingi Török Bálint birtokolta. 1543-ban Ferdinánd király tulajdonába került. XV. századi okmányok a városról, mint oppidumról szólnak, feltehető, a téglalaprajzú város ekkor már körülkerített, védett hely volt.

A török támadások ellensúlyozására a várat és a várost megerősítik: 1548-1549-ben kiszélesítik a vár körüli tavat, megerősítik a sáncokat, megépítik a négyszögalaprajzú vár sarkain a földbástyákat, az északnyugati már kőből készítik. A vár középpontjában a belső vár, a középkori nagy lakótorony állt, a belső vár kijáratát földsánc védte. Tömésfalból készítették a vár falait és szabálytalan alaprajzú bástyáit.

Az Óvárost vert cölöpsor és széles vizesárok vette körül, a várral cölöphíd kötötte össze. A várost 6-7 m magas, sarokbástyákkal erősített tömésfalakkal védték.

A megerősített Szigetvárt 1556-ban Ali budai pasa ostromolta, de csak a felperzselt Óvárost sikerült bevennie. 1558-ban kezdődött a vár nagyszabású megerősítése. Zrínyi Miklós várkapitánysága idején (1561-1566) alapították az Újvárost is.

Az 1566-os ostrom idején pusztult el középkori kerek torony. A vár bevétele után a török azonnal megkezdte Szigetvár újjáépítését. Előbb a várat erősítik, majd a város középületeit építik meg.

Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

1689-ben foglalják vissza a várat, a török elvonulása után a Vár és az Óváros teljes épségben jut a császáriak kezére. Ekkor építik ki az északi várfal kazamatarendszerét. Az Újváros 1686-ban porig égett.

Pesti = Baranya megye földrajzi nevei. I-II. Pécs, 1982. Szerk.: Pesti János

Molnár József: Szigetvár török műemlékei. Budapest, 1958.

Kováts Valéria: Sziget várának kutatástörténetéhez. JPMÉ 1966., Pécs, 1967. 207-255.

Kováts Valéria: Szigetvár, Bástya u. 3. Rég. Füz. Ser. I. No. 19. 1966. 79.

Kováts Valéria: Török hódoltságkori épület Szigetváron. JPMÉ 14-15. (1969-1970) Pécs, 1974. 156–179.

Gerő Győző: A szigetvári Szulejmán szultán dzsámi. Műemlékvédelem 1966. X. évf. 2. 111-116.

Szulejmán szultán emlékezete Szigetváron. Szerkesztő: Pap Norbert, 2014.

Szulejmán szultán Szigetváron. A szigetvári kutatások 2013-2016 között. Szerkesztette: Pap Norbert – Fodor Pál Pécs, 2017. - további irodalommal

Dombay, J.: Der gotische Grabfund von Domolos. JPMÉ 1956. 104-129.

Nyilvántartott, azonosított régészeti lelőhely:

1. Szigetvár – Vár (Pesti I. 87./197. Pécs, 1982. 459.) /5. térkép/

Lelőhely azonosító: **25179**

Vár, középkor

Erődítés, középkor, török kor

Vízmű, középkor

Fal, középkor

<i>Szulejmán khán dzsámijának maradványai</i>	<i>477 [16581]</i>	<i>építmény / épületrészlet / töredék (maradvány)</i>
---	--------------------	---

Műemlék - törzsszám (azonosító): 477

Örökségvédelmi hatástanulmány SZIGETVÁR

Forrás: JPM Rég. Ad. 1791-84., JPM Rég. Ad. 1803-84., JPM Rég. Ad. 2052-2004., JPM Rég. Ad. 2175-2007.

Több kisebb régészeti vizsgálatot, építészeti felmérést végeztek a lelőhelyen, de a Vár egészére kiterjedő rendszeres régészeti és műemléki kutatás eddig nem történt: az 1960-1963 között végzett ásatás a **belső vár** területén az ÉNy-i kerek épület alapfalainak kutatására, a belső vizesárok meghatározására, az ÉK-i és ÉNy-i török kori bástya vizsgálata szorítkozott. Az ÉK-i bástyaudvaron, a mai járószint alatt 1-1,5 m mélyen 25x20 m területen függőleges cölöpsorokkal vízszintes gerendaváz – a bástyaudvar fa padlózata – került elő, az É-i várfal mentén függőleges cölöpsorokat figyeltek meg.

Az ásatók szerint a középkori vár magja a jelenlegi vár területén kívüli is húzódott Kováts V. – Papp L. ásatási jelentése, 1960., Kováts V. jelentése, 1963. JPM Régészeti Adattár: 1791-84

1568-ban épült a ma is álló Szulejmán szultán dzsámi. (Pesti I. 87./228. Pécs, 1982. 461.)

Az épület műemléki kutatása 1961-ben kezdődött, Gerő Győző régész munkájának eredményeként állították helyre a dzsámit, a műemléki felújítás 1966-ra fejeződött be.

A vár területén még 1975-ben volt feltárás, 2004. és 2006. évben pedig Gere László végzett megelőző régészeti feltárást a vár É-i kazamatasorában és ÉNy-i bástyájában.

Szigetvár –Vár É-i kazamata 2004. évi ásatása JPM Régészeti Adattár 2052-2004., Kutatási dokumentáció, 2006. JPM Régészeti Adattár 2175-2007.

A látogatóközpont helyén Bertók Gábor végzett megelőző régészeti feltárást 2014-2015. évben, őskori – középső és késő neolitikum, kora bronzkor – gödröket, középkori, török kori, kora újkori gödröket és kutakat tárt fel.

Irodalom:

Kováts Valéria: Sziget várának kutatástörténetéhez. JPMÉ 1966., Pécs, 1967. 207-255.

Gerő Győző: A szigetvári Szulejmán szultán dzsámi. Műemlékvédelem 1966. X. évf. 2. 111-116.

Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

Név:	Nyilv.t. szám:	Típusa:	Kora:	A lh.-en végzett tevékenység		
				éve	típusa	vezetője
Vár	25179	középkori vár (árok, csatorna, torony, várfal, kút)	középkor	1960-1964	ásatás	Kováts Valéria
				2003	ásatás	Nagy Erzsébet
				2004; 2006	ásatás	Gere László
				2016	adatgyűjtés	Szalai Emese
		kora újkori erőd (bástyák, lelet)	török kor, kora újkor	2008	terepbejárás	Miklós Zsuzsa
				2009	légi-fényképezés	Miklós Zsuzsa
				2016	adatgyűjtés	Szalai Emese
				2016	geofizikai mérés	Nagy László Attila
				2016	próbaásatás	Hullám Dénes
		telep	újkőkor – középső neolitikum	2014-2015	ásatás	Bertók Gábor
		telep	újkőkor – késő neolitikum			
		telep	bronzkor – kora bronzkor			
		település	kora újkor			
		település	középkor			

Koordináták: 553197 79245 EOV 13-411

Érintett helyrajzi számok: 1733, 1732/2

2. Szigetvár – Cipőgyár (Pesti I. 87/368. Pécs, 1982. 463.) /5. térkép/

Lelőhely azonosító: **25181**

Telep általában, késő középkor, török kor

Forrás: JPM Rég. Ad. 1789-84., JPM Rég. Ad. 1780-84., JPM Rég. Ad. 1792-84.

A lelőhely a vasútállomást és a főteret É-D irányban összekötő utca közepe táján, a cipőgyár bejáratától Ny-ra 30-50 m, a jelenlegi katolikus plébániatemplom Ny-i oldalától mintegy 50 m távolságra van, ez Szigetvár Óváros Ny-i széle, közvetlenül a várost körülvevő árok mellett.

Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

A lelőhelyet 1955-ben a cipőgyár építési munkái során azonosították: 1955. április 29-én Kun Ede szigetvári múzeumvezető leletbejelentése 3 m mélyen középkori edénytöredékek előkerüléséről a **Neumann cipőgyár** területén, ezt követően 1955. május 10-12-én az épület 3-3,5 m mély alapozását megfigyelve Fehérvári Géza végzett leletmentést. 2 m mélységben égett réteget talált, ami ezen a részen mindenütt megfigyelhető, az égett réteg alatt 2 gödröt tárt fel, ezek betöltéséből több mint 100 török kori lelet került elő (ltsz.: 56.157.1-56.164.1.)

Kováts Valéria jelentése 1961-ben a **Cipőgyár Kultúrotthon** (Pesti I. 87./318. Pécs, 1982. 462.) bejáratánál - a katolikus plébániatemplom, volt török dzsámi Ny-i oldalától 50 m távolságra - ásott 2x2 m, 1,5 m mély aknában tett megfigyeléseiről: a területen XV-XVI. századi virágcserep- és lóhere formájú kályhaszemeket, bárdokat, ágyúgolyó-darabokat találtak. Itt a templom környékének járhatóvá tételére épült, vízszintesen, szorosan egymás mellé helyezett tölgyfákból rakott út maradványa is előkerült, – Evlia Cselebi 1664-ben Szigetvár leírásánál említi, hogy az ingoványos utakat úgy teszik járhatóvá, hogy pallóval fedik, a dzsáminál is tölgyfapallókat raknak, hogy az út ne legyen sáros.

JPM Régészeti Adattár: 1789-84, 1780/84, 1792-84

Jelenleg belterület, részben fedett, a belterületi építkezések miatt erősen bolygatott állapotban.

Koordináták: 553516 78659 EOVI 13-411

Érintett helyrajzi számok: 923, 24/2, 25/2, 22/2, 212, 211, 213, 207/4, 205, 206, 208/1, 207/3, 204/8, 207/2, 218, 221, 19/3, 19/1, 19/2, 215/2, 215/1, 18/2, 216, 217, 19/4, 17, 16, 220, 204/2, 204/3, 209/1, 210/1, 210/2, 214/1, 214/2, 209/2, 208/2, 22/1, 32, 40, 195, 193, 1, 2/1, 20, 198/1, 204/5, 192/4, 192/3, 219, 197, 185, 43/15, 44, 37/4, 43/5, 33/5, 33/8, 43/14, 36, 95, 96, 108, 27/2, 26, 25/1, 27/1, 37/1, 35, 13, 15, 203, 192/2, 192/1, 198/2, 204/1, 222, 204/7, 223, 169, 168/2, 171/3, 224, 192/5, 14, 51/1, 51/2, 51/3, 33/7, 161, 106, 162, 175, 174/2, 99, 98, 43/4, 43/10, 43/13, 43/12, 43/11, 43/6, 43/9, 176/1, 177, 176/3, 178, 102, 23, 182, 41/1, 41/2, 179, 180, 100/1, 181/1, 103, 97, 174/1, 173/2, 172, 107, 101, 100/2, 181/2, 28, 29, 38/4, 38/3, 39/2, 39/1, 24/1, 34, 188, 190, 189, 191, 184/2, 184/1, 187, 183, 186, 43/7, 160/2, 173/1, 163/3, 171/7, 171/8, 163/1, 163/2, 149/1, 171/1, 170

3. Szigetvár - Rákóczi u. 13., Rákóczi u. 9-13., Belvárosi Általános Iskola, Tinódi Lantos Sebestyén Általános Iskola (Pesti I. 87/369. Pécs, 1982. 463.) /5. térkép/

Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

Lelőhely azonosító: **25182**

Telep általában, őskor, Árpád-kor, középkor, hódoltságkor, kora újkor

Erődítés, középkor, török kor

Forrás: JPM Rég. Ad. 1794-84., JPM Rég. Ad. 2653-2010.

1959 szeptemberében a belvárosi általános iskola új szárnyának alapozási munkáinál az árkokban 4–4 méterenként facölöpök nyomát figyelték meg, 30-40 cm mélyen már paticsoltokat, 120 cm mélységben pedig paticsomladékot találtak. Nagy mennyiségben előkerült kerámiatöredék közül csak néhány középkori és hódoltságkori edény töredéke jutott a szigetvári múzeumba (ltsz.: 59.56.1 – 59.56.36.).

Kováts Valéria jelentése JPM Régészeti Adattár: 1794/84.

Az iskola épületének újabb, 2010. évi bővítését megelőző régészeti feltárás során több sorban, többször megújított, átépített paliszád (cölöpfal) nyomát sikerült dokumentálni. Az Óvárost kerítő védművek közül a legkorábbiak nagyméretű cölöpnymokkal a középkorra datálhatóak az alapárkokban megtalált kerámiatöredékek alapján. A falat még a középkorban többször megújították, egy periódusban több falszakasz is húzódott a területen. A hódoltságkorban átépítették kettős oszlopsorral, melyek között feltöltötték az alapárokból kitermelt földdel. A cölöpök ez esetben kisebb átmérőjűek voltak, és a kerítőfal egyes részein megszenesedett állapotban maradtak fenn. A fal valamikor a török korban leégett, a kettős alapárok mellett az erősséghez tartozó, s annak pusztulása során leomlott, égett paticsos rész jelentkezett. Az árok és a cölöplyukak betöltéséből hódoltságkori magyar és török edénytöredékek kerültek elő.

A területen őskori – középső bronzkori és Árpád-kori gödröket is találtak, betöltésükben állatsontokkal és kerámiatöredékekkel.

Bertók Gábor és Hancz Erika ásatása, 2010. JPM Régészeti Adattár 2653-2010.

A terület beépített, ill. részben fedett, az építkezések miatt erősen bolygatott állapotban.

Koordináták: 553445 78773 EOVI 13-411

Érintett helyrajzi számok: 20, 32, 221, 219

Szigetvár - Rákóczi u. 18., Zrínyi Miklós Szakközépiskola és Gimnázium, volt „Rezső” Polgári Fiúiskola (Pesti I. 87/386. Pécs, 1982. 464.)

Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

Lelőhely azonosító: -

Telep általában, középkor, kora újkor

Erődítés, középkor

Erődítés, török kor

Forrás: JPM Rég. Ad. 2653-2010.

A kb. 400 m²-en végzett megelőző régészeti feltárást az iskola tervezett bővítése indokolta, az ásatás során 26 régészeti objektum, helyenként kevés középkori kerámiát is tartalmazó, török korra keltezhető régészeti réteg, gödör és árok, ill. cölöpsor került elő.

A terület beépített, ill. részben fedett, az építkezések miatt erősen bolygatott állapotban.

Érintett helyrajzi számok: 41

4. Szigetvár - Zárda u. 3. (Pesti I. 87./323. Pécs, 1982. 463.) /1. térkép/

Lelőhely azonosító: **25183**

Telep általában, késő középkor, török kor

Út, török kor

Vízmű, török kor

Forrás: Ásatási dokumentáció a Szigetvár, Zárda utca leletmentéséről 1984., JPM Rég. Ad. 1854-86

A lelőhelyen késő középkori és török kori település, út és vízmű (kút) maradványa. 1984-ben leletmentés keretében részlegesen feltárássra került: a 65x35 m területen munkagéppel végzett földkitermelés minden régészeti jelenséget megsemmisített, csak a metszETFalak felmérésére nyílt lehetőség. A Rókus utca felőli oldalon középkori és hódoltság kori települési réteg húzódik és egy cölöpszerkezet figyelhető meg: függőlegesen álló cölöpök között lefektetett gerendákból álló út maradványa. A Zárda utca felőli oldalon talált kútból a jellegzetes hódoltság kori kerámiadarabok mellett egy duda fa sÍpja is előkerült.

Kárpáti Gábor és Nagy Erzsébet leletmentése, 1984., JPM Régészeti Adattár: 1854-86

Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

A terület beépített.

Koordináták: 553477 78841 EOV

Érintett helyrajzi számok: 198/1

5. Szigetvár - Zárda u. 2., Ferences rendház (Pesti I. 87./325. Pécs, 1982. 463.) /1., 5. térkép/

Lelőhely azonosító: **25184**

Bizonytalan jellegű lelet, török kor

Templom, török kor

Forrás: JPM Rég. Ad. 1790-84.

Az egykori Ferences rendház, volt Úttörőház kertjében 1959-ben épület alapozása közben török kori épület – dzsámi - maradványa, paticsomladéka került elő: a Memi vagy Hadzsi Hüszejn dzsámi állt a parcellázott és beépített területen. Már 1957-ben is került elő innen hódoltság kori kerámia, bronz tál, bronz gyertyatartó. (ltsz.: 58.140.1 – 58.153.1., 59.27.1 – 59.31.1.)

A kert K-i szélén volt az egykori Óváros K-i szélének vizes árka, az árok betemetve, feltöltve még a mai napig is kivehető.

JPM Régészeti Adattár: 1790-84

A terület beépített, ill. részben fedett, az építkezések miatt erősen bolygatott állapotban.

Koordináták: 553530 78841 EOV

Érintett helyrajzi számok: 193, 194.

6. Szigetvár - Széchenyi utca (Pesti I. 87./258. Pécs, 1982. 461.) /5. térkép/

Lelőhely azonosító: **25185**

Temető általában, ismeretlen kor

Temető XVII-XVIII. sz.

Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

Forrás: Jelentés a Szigetvár, Széchenyi utca kiszállásról 1963. JPM Rég. Ad. 1800-84.,
Jelentés a Szigetvár, Széchenyi u. helyszíni szemléről 1963. [MNM Rég. Ad. VII. 94/1964.]

Szigetvár, Széchenyi utca teljes hosszában, az út D-i szélén húzott vízvezeték árokban tett megfigyelések: a **Széchenyi utca 42-54. sz.** közötti szakaszon a vízvezeték árokban, 80 cm mélységben, emberi csontokat találtak – a sírok ahhoz a XVII-XVIII. századi temetőhöz tartoznak, melyet egy 1810-ből való térkép még felvett a Széchenyi utcától D-re, a konzervgyártól Ny-ra mintegy 200 m² területen. **Arról az 1959-ben végzett temetőásatásról, amelyet Kováts Valéria az 1963-ban készített helyszínrajzon jelzett, nincs adatunk.**

Kováts V. jelentése, 1963.

JPM Régészeti Adattár: 1800-84

A terület beépített, ill. részben fedett, építkezések miatt erősen bolygatott állapotban.

Koordináták: 552916 78816 EOV 13-411

Érintett helyrajzi számok: 1277, 1281, 1282, 1285, 1286, 1703, 1283/1, 1284/2, 1287, 1698, 1699, 1697/2, 1697/1, 1696/2, 1696/1, 1704/4, 1704/7, 1713/1, 1704/5, 1702/2, 1502/1, 1502/3, 1502/2, 1700, 1701, 1256/3

Szigetvár – Konzervgyár (Pesti I. 87./367. Pécs, 1982. 463.)

Lelőhely azonosító: -

Temető általában, ismeretlen kor, török kor (?)

Forrás: JPM Rég. Ad. 1802-84

„A konzervgyár alapozási munkálatai közben 1968-69-ben mintegy 100-150 cm mélységben tömeges sírokra találtak. A sírokban több halott volt, köztük gyermekcsontvázak. A leletet sehol sem jelentették, tekintettel az esetleges munkaleállításra. ... Köztudomású, hogy a konzervgyárral szembeni utcaoldal kertje a várkatonák temetőjéül szolgált. Feltételezhető a mai csontok török eredete.”

Leletbejelentés, JPM Régészeti Adattár: 1802-84

7. Szigetvár - Széchenyi u. 54. /1. térkép/

Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

Lelőhely azonosító: **25186**

Temető általában, őskor - Badeni kultúra

Telep általában, őskor – Badeni kultúra

Forrás: Jelentés a Szigetvár, Széchenyi utca kiszállásról 1963. JPM Rég. Ad. 1800-84.

A „Széchenyi utca lelőhely” területére eső lelőhely: 1935-ben a Badeni kultúra leletei kerültek elő a Szigetvár, Széchenyi u. 54. sz. ház alapozásakor. A lelőhelyről csak Kováts Valéria jelentése szól, a leletkörülményeket nem ismerjük. Mivel a hely leírása és a helyszínrajzon történt jelzése nem egyezik, a lelőhely meghatározása is bizonytalan, a lelőhely kiterjedése ismeretlen.

JPM Régészeti Adattár: 1800-84.

Koordináták: 552873 78784 EOVI 13-411

Érintett helyrajzi számok: 1286, 1287, 1502/1

8. Szigetvár - Széchenyi utca - Zrínyi tér – József Attila utca

Lelőhely azonosító: **25187**

Út, török kor

Forrás: Jelentés a Szigetvár, Zrínyi téren végzett helyszíni szemléről JPM Rég. Ad. 1799-84.

Részben a „Széchenyi utca lelőhely” területére eső lelőhely: a várost K-Ny irányban átszelő 6. sz. főúton, a Széchenyi utca – Zrínyi tér – József Attila utca vonalán vízvezeték árokban hódoltság kori út maradványa fa cölöpökkel, ezeken tölgyfagerendákkal. A jelenlegi járószint alatt 50-70 cm mélységben megfigyelhető útszerkezet határa K-en a Zárda utca, Ny-on a Széchenyi utcát keresztbeszelő Almás patak, azaz az Óváros K-i és Ny-i széle.

Kováts Valéria megfigyelése, 1963. , JPM Régészeti Adattár: 1799-84

A terület beépített, ill. részben fedett, az építkezések miatt erősen bolygatott állapotban.

Koordináták: 403350 340750 Országos-Stereo 803-431

Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

9. Szigetvár - Belvárosi templom –Ali pasa dzsámi (Pesti I. 87./320. Pécs, 1982. 462.)
/1., 5. térkép/

Lelőhely azonosító: **25188, 34570**

Bizonytalan jellegű lelet, török kor

Szórványlelet, késő középkor

Fal általában, újkor

Templom - dzsámi -, török kor

Temető, török kor

Temető általában, újkor

Forrás: JPM Rég. Ad. 1797-84., JPM Rég. Ad. 1798-84., JPM Rég. Ad. 1795-84., JPM Rég. Ad. 1783-84., JPM Rég. Ad. 1801-84., JPM Rég. Ad. 2147-2007.

1963-ban Kováts Valéria a XVI. században épített dzsámi alapfalai alatt 80-100 cm hosszú és 10-15 cm átmérőjű tölgyfacölöpöket, az alapfalakat tartó pillérsort talált, megfigyelése szerint itt a török kori járószint a jelenlegi járószint alatt alig 40 cm!

JPM Régészeti Adattár: 1795-84, 1798-84

Gerő Győző ásatása, 1968. június 18. – augusztus 31. JPM Régészeti Adattár: 1801-84.

Török kori dzsámi és temető, részben feltárva (1962: JPM Rég. Ad. 1795-84., 1963: JPM Rég. Ad. 1797-84., 1968: JPM Rég. Ad. 1801-84., 2002: JPM Rég. Ad. 2147-2007.)

A terület beépített.

Koordináták: 553397 78842 EOVI 13-411

Érintett helyrajzi számok: 1, 6/1, 2/1, 227

10. Szigetvár - Zrínyi tér (Pesti I. 87/268. Pécs, 1982. 461.) /5. térkép/

Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

Lelőhely azonosító: **34570**

Épület általában, török kor

Forrás: Ásatási dokumentáció Szigetvár, Zrínyi 2002. [KÖH 600/2415/2006], JPM Rég. Ad. 2147-2007.

Koordináták: 553394 78855 EOV 13-411

Érintett helyrajzi számok: 2/1, 227, 2/2, 313, 2/3, 1, 226/1, 226/2, 6/1, 229/1, 229/2, 228/3, 228/1.

11. Szigetvár - Vár u. 12. (Pesti I. 87./264. Pécs, 1982. 461.) /5. térkép/

Lelőhely azonosító: **28705, 25180**

Bizonytalan jellegű lelet, római kor

Forrás: JPM Rég. Ad. 1782-84.

Építkezés közben nagy mélységben római kori agyagmécses és 2 db edény került elő, a leletkörülményekről semmit sem tudunk.

Leltárkönyvi utalócédula, JPM Régészeti Adattár: 1782-84

Jelenleg belterület, részben fedett, építkezések miatt erősen bolygatott állapotban.

Koordináták: 553384 78990 EOV 13-411

Érintett helyrajzi számok: 250, 230/1, 312/1, 313, 230/2, 254, 346, 347, 345, 344, 300, 319, 303, 304, 302, 252/1, 305, 306, 308, 343, 310, 307, 314, 2/3, 315, 317, 316, 312/2, 252/2, 252/5, 251/1, 252/4, 252/3, 252/6, 242/2, 242/1, 245, 241/8, 241/9, 241/11, 243, 247, 249, 248, 252/10, 252/9, 252/8, 252/7, 241/7, 311, 241/6, 241/10, 239/2, 240, 239/1, 241/4, 231, 241/5, 232/1, 238/2, 238/1, 348, 251/2

12. Szigetvár - Bástyá u. 3. - Török ház (Pesti I. 87./376. Pécs, 1982. 463.) /5. térkép/

Lelőhely azonosító: **40301**

Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

Épület, török kor

Forrás: Szigetvár, Bástya u. 3. lh. bejelentő adatlap. [NyTI-6643/2003]

Az Újvárosban áll az a nyerstégla homlokzatú, téglalaprajzú, egy helyiségből álló épület, amely valaha korániskola volt. Vannak, akik lakóháznak és vannak, akik karavánszerájnak tartják. A kis kétszintes épület régészeti és műemléki falkutatását 1965-ben végezte Kováts Valéria régész. Az épület műemléki helyreállítása 1966-ban kezdődött. Környezetének régészeti kutatására még nem került sor.

Irodalom:

Kováts Valéria: Szigetvár, Bástya u. 3. Rég. Füz. Ser. I. No. 19. 1966. 79.

Kováts Valéria: Török hódoltságkori épület Szigetváron. JPMÉ 14-15. (1969-1970) Pécs, 1974. 156–179.

Műemlék

A terület beépített, ill. részben fedett, építkezések miatt erősen bolygatott állapotban.

Koordináták: 553749 78624 EOV 13-411

Érintett helyrajzi számok: 102, 90/3, 89/3, 88/2, 93/2, 110, 109/2, 112, 111, 108, 109/1, 114, 115, 113, 121, 116, 120, 117, 105, 106, 104, 103, 228/4

13. Szigetvár - Horváth Márk utca (Alapi Gáspár utca) (Pesti I. 87./182. Pécs, 1982. 459.)

Lelőhely azonosító: **25199**

Kőeszköz, őskor

Telep, őskor

Forrás: JPM Rég. Ad. 1772-84

Alapi Gáspár utca, korábban Horváth Márk utca.

Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

Nyéllyukas kőbalta lelőhelyeként Verborecz Ernő jégvermét említik, az őskori lelőhely pontos helye ismeretlen.

Leltárkönyvi utalócédula, JPM Rég. Ad. 1772-84.

14. Szigetvár - Püspökkert, Basa utca (Pesti I. 87./223. Pécs, 1982. 461.)

Lelőhely azonosító: **25200**

Temető, középkor

Forrás: Jelentés a Szigetvár, Püspökkertben végzett helyszíni szemléről JPM Rég. Ad. 1787-84., JPM Rég. Ad. 1788-84.

Az új lakótelep építésénél 3 K-Ny irányú melléklet nélküli sír került elő, egy középkori temető részlete. A temető kiterjedését nem ismerjük.

Kárpáti Gábor leletmentése, 1979., JPM Rég. Ad. 1787-84., JPM Rég. Ad. 1788-84

15. Szigetvár – Transzformátor telep (Pesti I. 87./167. Pécs, 1982. 459.) /8. térkép/

Lelőhely azonosító: 85563

Település, őskor

Forrás: Szigetvár – Hobol ivóvízminőség javító program - Előzetes Régészeti Dokumentáció, Készítette a MNM-NÖK a JPM bevonásával, 2013., lelőhely-bejelentő adatlap (RL-11)

Régészeti terepbejárás során előkerült lelőhely Szigetvár település K-i végében, a 6-os főút mellett található transzformátor állomástól Ny-ra, késő neolitikum – Lengyeli kultúra településének nyoma

Koordináták: 555355 79166

Térkép: EOVI 13-411

Érintett helyrajzi számok: 0127/14, 0127/13

16. Szigetvár – Tópart /8. térkép/

Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

Lelőhely azonosító: 85565

Település, késő középkor

Forrás: Szigetvár – Hobol ivóvízminőség javító program - Előzetes Régészeti Dokumentáció,
Készítette a MNM-NÖK a JPM bevonásával, 2013., lelőhely-bejelentő adatlap (RL-12)

Régészeti terepbejárás során előkerült lelőhely Szigetvár település K-i végében, a 6-os főút mellett található kis tó partja mellett, késő középkori telepnyom

Koordináták: 555213 79197 EOVS 13-411

Érintett helyrajzi számok: 970/52, 0127/13, 0127/12

17. Szigetvár – Tűzoltóság /8. térkép/

Lelőhely azonosító: 85567

Település, őskor

Forrás: Szigetvár – Hobol ivóvízminőség javító program - Előzetes Régészeti Dokumentáció,
Készítette a MNM-NÖK a JPM bevonásával, 2013., lelőhely-bejelentő adatlap (RL-13)

Régészeti terepbejárás során előkerült lelőhely Szigetvár település K-i végében, a 6-os főút mellett található Tűzoltóság mögött, a középső neolitikum idejére tehető település nyoma

Koordináták: 554873 79205 EOVS 13-411

Érintett helyrajzi számok: 970/7, 0127/11

18. Szigetvár - Török temető (Pesti I. 87./422. Pécs, 1982. 465.) /4. térkép/

Lelőhely azonosító: **25191**

Temető általában, ismeretlen kor

Kerámia, őskor - kelta

Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

Forrás: Szigetvár, Török temető adatgyűjtés JPM Rég. Ad. 1796-84., Szigetvár, Török temető leltárkönyvi utalás JPM Rég. Ad. 1777-84., Ásatási dokumentáció a Szigetvár területén végzett ásatásról JPM Rég. Ad. 1638-83.,

Jelentés régészeti tevékenységről 1971. [MNM Rég. Ad. VI. 62/1972.], Jelentés régészeti tevékenységről 1962. [MNM Rég. Ad. IV. 135/1963.]

dr. Salamon Béla gyógyszerész, az egykori Zrínyi Miklós Múzeum Egyesület főtitkára 1943 augusztusában ásatást végzett Szigetvártól É-ra 2 km távolságra, a kaposvári országút mellett, egy kb. 50 m átmérőjű, ötszögletű 50-60 cm magas kiemelkedésen – a terület É-i részén 4 váz feküdt – mellettük edénycserepek és egész edények voltak, a leletek elkallódtak.

Kováts Valéria leletmentése, 1962. JPM Régészeti Adattár 1638-83., JPM Régészeti Adattár 1796-84

Leltárkönyvi utalócédula szerint Szigetvár határa, Török temető dombja lelőhelyen 3 m mélyen kelta edénytöredékek is kerültek elő, a leletkörülményekről közelebbit nem tudunk.

JPM Régészeti Adattár 1777-84

Koordináták: 554399 80820 EOVS 13-233

Érintett helyrajzi számok: 079/13, 079/14

19. Szigetvár külterület, Nyugat /6. térkép/

Lelőhely azonosító: **71195**

Telepnyom (felszíni), középkor

Telepnyom (felszíni), újkor

Terepbejárás során azonosított régészeti lelőhely.

Érintett helyrajzi számok: 06/23, 02/1, 04/3, 06/12, 03, 06/13, 06/14, 06/22, 06/11

20. Szigetvár – Tüskevár, Észak /6. térkép/

Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

Lelőhely azonosító: **72561**

Telepnyom (felszíni), vaskor

Telepnyom (felszíni), késő középkor

Forrás: Lelőhely bejelentő adatlapok, Szigetvár, Tüskevár észak és Biltrovina-dűlő, 2007.

[KÖH 600/0457/2010]

Terepbejárás során azonosított régészeti leelőhely.

Koordináták: 551540 80097 EOVS 13-144

Érintett helyrajzi számok: 09/7, 09/5, 09/6

21. Szigetvár – Biltrovina dűlő (Pesti I. 87./456. Pécs, 1982. 466.) /4. térkép/

Lelőhely azonosító: **72563**

Telepnyom (felszíni), bronzkor

Telepnyom (felszíni), vaskor

Telepnyom (felszíni), középkor

Forrás: Előzetes régészeti dokumentáció- Déli Áramlat gázvezeték, 2014 [600/902/2014],

Lelőhely bejelentő adatlapok, Szigetvár, Tüskevár észak és Biltrovina-dűlő, 2007. [KÖH 600/0457/2010]

Terepbejárás során azonosított régészeti leelőhely.

425x325 m kiterjedésű leelőhely, őskori (bronzkor, vaskor) és középkori telepnyom.

Terepbejárás a tervezett, Szigetvárt elkerülő út nyomvonalán, 2007. október 30-án.

Koordináták: 555835 80150 EOVS 13-233

Érintett helyrajzi számok: 0121/8, 0124, 0123, 0122, 0136/3, 0121/2

22. Szigetvár - Kápolna feletti dűlő /2., 3. térkép/

Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

Lelőhely azonosító: **84357**

Temető, török kor

Forrás: Jelentés régészeti lelőhelyről- Szigetvár, Kápolna feletti- dűlő, 2013 LLTK/436/2013]

Légifényképezés során azonosított régészeti lelőhely, légifényképezés Szabó Géza, 2013.

Koordináták: 555777 82286 EOVS

Érintett helyrajzi számok: 0165/5, 0165/4, 0165/6, 0174/16, 0174/15, 0174/14, 0174/11, 0174/12, 0174/13, 092/13, 092/12, 092/10, 092/11, 0100/2, 092/9, 092/8, 092/7

23. Szigetvár – Gonás (Pesti I. 87./467. Pécs, 1982. 466.) /7. térkép/

Lelőhely azonosító: [2] 86301

Telepnyom (felszíni), őskor

Telepnyom (felszíni), római kor

Út (?), római kor

Telepnyom (felszíni), középkor

Forrás: Jelentés helyszíni szemléről, Szigetvár, Gonás, 2014 [LLTK/1505/2014]

Terepbejárás során azonosított régészeti lelőhely.

A szigetvári kemping északi határában lévő szántóföldön szántás után őskori pattintott kőeszköz, római kori kerámia és érem, valamint középkori kerámia került elő.

Koordináták: 552992 80267 EOVS 13-233

Érintett helyrajzi számok: 030/10, 031/5, 031/3, 030/21

24. Szigetvár –Basakút (Pesti I. 87./440. Pécs, 1982. 466.) /7. térkép/

Lelőhely azonosító: [3] 86303

Telepnyom (felszíni), őskor – késő bronzkor

Telepnyom (felszíni), római kor

Telepnyom (felszíni), középkor

Forrás: Jelentés helyszíni szemléről, Szigetvár, Basakút, 2014 [LLTK/1506/2014]

Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

Terepbejárás során azonosított régészeti lelőhely: szántás után őskori, római kori és középkori kerámia került elő. Késő bronzkori telep, római kori település és középkori falu maradványa.

A terület jelenleg mezőgazdasági művelés alatt áll.

Koordináták: 553078 80601 EOV 13-233

Érintett helyrajzi számok: 033, 031/2, 031/3, 030/19, 030/17, 030/18, 030/20

25. Szigetvár - Turbékpuszta (Pesti I. 87./431. Pécs, 1982. 465.) /4. térkép/

Lelőhely azonosító: **25192**

Sír, ismeretlen kor

Szórványlelet, török kor

Forrás: Ásatási dokumentáció a Szigetvár, Turbék pusztán végzett leletmentésről JPM Rég. Ad. 1793-84., Jelentés Szigetvár, Turbék puszta helyszíni szemléről 1961. [MNM Rég. Ad. I. 17/1962.], Régészeti hatástanulmány Szigetvár 0105/2 hrsz. terület beépítéséről, 2010. október 28. JPM Rég. Ad. 2654-2010.

Szigetvártól ÉK-re a Turbékpuszta felé vezető út mentén, lapos területből kiemelkedő dombon, az útelágazástól 600 m, a tsz istálló ÉK-i sarkától Ny-ra 15 m távolságra 1961-ben földmunka közben egy emberi váz maradványát és két ágyúgolyó töredékét találták.

A hagyomány szerint 1566-ban a török haderő itt táborozott, a terület a várostrom körzetébe tartozott.

Kováts V. jelentése, 1961. JPM Régészeti Adattár: 1793-84

2010 októberében egy tervezett beruházást megelőző örökségvédelmi hatásvizsgálat keretében Kovaliczky Gergely régész végzett előzetes régészeti kutatást: geofizikai mérést, próbafeltárást az egykori tehenészet területén. Bár régészeti lelőhelyre utaló nyom - régészeti jelenség vagy lelet - nem került elő, a kutató szerint régészeti lelőhely jelenléte teljes körűen nem zárható ki, mivel az előzetes régészeti kutatás csak a terület egy részén volt lehetséges.

Amennyiben a területen mégis található lelőhely, úgy az a korábbi építkezések miatt feltehetően erőteljesen bolygatott állapotú.

Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

Régészeti hatástanulmány Szigetvár 0105/2 hrsz. terület beépítéséről, 2010. október 28. JPM
Régészeti Adattár: 2654-2010.

Koordináták: 554634 80237 EOVS 13-233

Érintett helyrajzi számok: 0105/2, 0111/1, 0104

26. Szigetvár - Turbék (Pesti I. 87./431. Pécs, 1982. 465.) /2., 3., 4. térkép/

Lelőhely azonosító: **25221**

Sír általában, ismeretlen kor

Vár, török kor

Templom, török kor

Templom általában, újkor

Sír általában, újkor

Forrás: Ásatási dokumentáció a Szigetvár területén végzett ásatásról JPM Rég. Ad. 1638-83.,
Ásatási dokumentáció a Szigetvár, Turbék ásatásáról 1971. [MNM Rég. Ad. XXIV. 235/1982.],
Dokumentáció régészeti feltárásról, Szigetvár - Turbék, turbéki katolikus templom, 2009
[600/962/2015]

A trapéz alakú, paláncszerű erősség falait két kisebb rondella és négy nagyobb bástya védte, háromnegyed részt vizesárok vette körül. Közepontjában állt az 1566-ban épült türbe, mellette a dzsámi. Közelben derviskolostor és laktanya volt. 1689-ben, Szigetvár feladásakor Turbékot is elhagyták a törökök. A sírkápolnát 1693 tavaszán bontották le, építőanyagát széthordták.

Kováts Valéria rövid ásatása 1971-ben annak tisztázására indult, hogy valóban e helyütt állt-e a szultáni türbe épülete. A kutatási területen csak a bontás – átépítés idején felhalmozott építési törmelék maradványát találta. A mai katolikus templom szentélyében több, helyben talált fāragott követ látott. Véleménye szerint a díszes türbe még használható alapozási árkába építették a templomot, így igazolt annak török előzménye.

JPM Régészeti Adattár: 1638-83

Hancz Erika ásatása 2009-ben, Szabó Géza kutatása 2013-ban.

Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

„Eddig két ásatást (1971 és 2009) hajtottak végre a területen, valamint alapos geofizikai vizsgálatokat is végeztek, de a kutatásokat végzők nem álltak elő bizonyítékokkal a földrajzi kontinuitás vonatkozásában. A kérdés megnyugtató rendezése még várat magára, valamiféle kutatói szempontból érdekes építési előzmény teljes mértékben nem zárható ki ezen a területen sem.” Dr. Pap Norbert: A szigetvári Szülejmán-kutatás kezdetei, a 2013-as év fontosabb eredményei. In: Szülejmán szultán emlékezete Szigetváron. Szerkesztő: Pap Norbert, 2014. 23-35., 26. old.

Koordináták: 555565 81286 EOVI 13-233

Érintett helyrajzi számok: 0149, 0147, 0103, 0115, 0116, 088, 092/32, 0118/2, 0150, 089, 0117, 091, 090, 092/34, 0148, 092/33

27. Szigetvár - Turbék, Szőlőhegy

Lelőhely azonosító: **25193**

Szórványlelet, római kor

Forrás: JPM Rég. Ad. 1781-84

Szórvány **római kori leletek** ismertek a területről: szürke agyagbögre, ltsz.: 680, világosbarna agyagpohár, ltsz.: 713

JPM Régészeti Adattár: 1781-84

28. Szigetvár - Turbék Alsó- hegy /2., 3. térkép/

Lelőhely azonosító: **84889**

Telepnyom (felszíni), török kor

Forrás: Jelentés terepbejárásról- Szigetvár, Turbék- Alsó- hegy, 2013 [LLTK/1566/2013],

Terepbejárás, Hancz Erika, 2013.

Irodalom: Szulejmán szultán Szigetváron. A szigetvári kutatások 2013-2016 között.

Szerkesztette: Pap Norbert – Fodor Pál Pécs, 2017. – további irodalommal

Szigetvár Város Önkormányzata és a török Miniszterelnökségi Hivatal alá tartozó ún. TIKÁ szervezet - Török Együttműködési és Koordinációs Ügynökség - közös kutatási programja keretében végzett terepbejáráson a felszínen intenzív török kori török és balkáni eredetű kerámia anyagot találtak. **„A megtalált és kiterjedésében is meghatározott hódoltságkori település azért egyedülálló, mert a törökök új településeket nem alapítottak, a már meglévőkhöz, többnyire nagyvárosokba költöztek be. A település a forrásokban is megjelenő és a Nagy Szulejmán türbe mellett létesült ún. kaszaba (kisváros) lehet, melynek funkciója a türbe, a mellette lévő kaszárnya és kolostor, valamint a zarándokok kiszolgálása, szükség esetén szállással, élelemmel való ellátása volt.”** – foglalta össze a lelőhelyről szerzett ismereteket a kutatást végző régészek egyike, Hancz Erika.

2015 elején NKIFH pályázat keretében folytatódott a kutatás, a projekt címe: *„Szigetvár és Turbék politikai, katonai és szakrális szerepe az oszmán – Habsburg nagyhatalmi vetélkedésben és a magyarországi török berendezkedésben – tények és emlékezet”*

2015. október 5-én indult meg a régészeti kutatás Hancz Erika régész vezetésével. Megtalálták és feltárták a türbe falainak maradványát. Az oszmán korban emelt épület négyszögletű, széles falait téglából és kőből rakták. Az épület központi helyisége 7,8 x 7,8 m.

2016 tavaszán kezdődött a dzsámi és a derviskolostor maradványainak feltárása, a munka 2017 őszén folytatódott a kolostor további helyiségeinek feltárásával.

A 2014. évi terepbejárások, illetve a 2015-2016-os ásatások során az egykori zarándoktelepülésen 16-17. századi kerámia-, porcelán- és fajansztöredékek, kályhaszemek, keresztény és török ezüstpénzek, ékszerek, használati tárgyak, ólomtető-lemez darabok, pisztoly-, puska- és ágyúgolyók is előkerültek.

A régészeti feltárások a település három, Mekkára tájolt központi épületének funkcióját is meghatározták, ÉNy – DK irányban a derviskolostor (tekke), a dzsámi és a szultáni türbe sorrendjében

„Az épületek együttes előfordulása és egymáshoz való viszonya önmagában igazolja, hogy valaha itt állt a szulejmáni sírkápolna, hiszen ilyen összetételű települést sehol másutt nem ismerünk a magyar hódoltságból.” - „Ha a kutatás sikerrel zárul, és az egykori oszmán szakrális központot (Szulejmán sírhelyét) úgy tudjuk feltárni és rekonstruálni, ahogy tervezzük, akkor az nemcsak a történészeknek és a régészeknek szerezhethet örömet, hanem megalapozhat egy olyan turisztikai és regionális fejlesztést is, amelyre Szigetvárnak és

környékének régóta szüksége volna.” (Fodor Pál - Pap Norbert: Szulejmán szultán szigetvári sírkápolnája nyomában. in: Szulejmán szultán Szigetváron. Pécs, 2017. 20.)

**A Miniszterelnökséget vezető miniszter 40/2016. (XII. 29.) MvM rendelete
egyres régészeti lelőhelyek védetté nyilvánításáról 28. §**

(1) Védett régészeti lelőhelyé nyilvánítom és kiemelten védett régészeti lelőhely kategóriába sorolom a Szigetvár (Baranya megye), 3704, a 3705/2, a 3706, a 3707, a 3708/1, a 3708/2, a 3709, a 3710, a 3711/1, a 3711/2, a 3711/3, a 3711/4, a 3711/5, a 3712/3 és a 3712/4 helyrajzi számú ingatlan területén fekvő 84889 nyilvántartási számú régészeti lelőhelyet.

(2) Az (1) bekezdésben megjelölt területen a régészeti védelem célja a Szulejmán szultán emlékére emelt türbe és derviskolostor épületegyüttesének, és a török kori település maradványainak megőrzése, kutathatóságának biztosítása.

(3) Az örökségvédelmi bírság megállapításának szempontjából a kiemelten védett régészeti lelőhelyet az I. kategóriába sorolom.

Koordináták: 557157 82178 EOVS 13-233

Érintett helyrajzi számok: 3734, 3736/2, 3738, 3739/4, 3731, 3730/2, 3771, 3726/1, 3723/2, 3727, 3728, 3730/1, 3721, 3735/2, 3736/1, 3739/2, 3723/1, 3718, 3719, 3722/2, 3725, 3720, 3722/1, 3722/3, 3724, 3764, 3759/4, 3752, 3751, 3750, 3760, 3749, 3747/4, 3746, 3747/3, 3748/2, 3748/1, 3747/1, 3715/1, 3714/2, 3715/2, 3712/3, 3712/4, 3713/1, 3711/5, 3710, 3711/1, 3711/2, 3711/3, 3711/4, 3716/1, 3716/2, 3706, 3744, 3709, 3708/2, 3707, 3708/1, 3742/1, 3742/2, 3741/4, 3740, 3747/2, 3717, 3703, 3704, 3705/1, 3075/2, 3706, 3707, 3708/1, 3708/2, 3709, 3741/3, 3741/4, 3741/5, 3705/2, 3739/3, 3741/1, 3705/1, 3745, 3743, 3821/2, 3828, 3842/2, 3841, 3842/4, 3842/1, 3827, 3844, 3843, 3842/5, 3845/2, 3849, 3848, 3846, 3859/6, 3860/2, 3726/2, 3732, 3730/3, 3729/1, 3847/3, 3729/2, 3733, 3735/1, 3845/3, 3845/4, 3737/1, 3860/3, 3822, 3823, 3767/4, 3768, 3767/3, 3767/2, 3824, 3825, 3826, 3753, 3754, 3759/2, 3759/3, 3759/1, 3756, 3758, 3755, 3757, 3737/2, 3739/1, 3714/1
ebből a külön jogszabállyal /40/2016. (XII.29.) MvM rendelet/ védett terület: 3704, 3705/2, 3707, 3708/1, 3708/2, 3709, 3710, 3711/1, 3711/3, 3711/4, 3711/5, 3712/3, 3712/4

29. Szigetvár – Zsibót - Domolospusztá (Pesti I. 87./78. Pécs, 1982. 455.) /3. térkép/

Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

Lelőhely azonosító: **25189**

Épület, villa, római kor

Sírlelet, V. sz. – keleti gót

Forrás: Jelentés a Szigetvár, Zsibót-Domolospusztá kiszállásról 1953. JPM Rég. Ad. 1805-84, Ásatási dokumentáció a Szigetvár, Zsibót-Domolospusztá ásatásról 1964. JPM Rég. Ad. 1806-84, Jelentés a Szigetvár, Zsibót-Domolospusztá gót lelet [JPMÉ 1956, 104-130. p], Jelentés a Szigetvár, Zsibót-Domolospusztá helyszíni szemléről 1953. [MNM Rég. Ad. 45. Zs. 1.], Jelentés a Szigetvár, Zsibót-Domolospusztá helyszíni szemléről 1964. [MNM Rég. Ad. VI. 122/1965.], Jelentés helyszíni szemléről, Szigetvár, Domolos-pusztá, 2014 [LLTK/1507/2014]

1953-ban silógödör ásásakor gazdag női sírt találtak.

A torzított koponyájú váz mellékleteinek helyzetét a találók elbeszélése alapján lehet meghatározni. A koponya két oldalán egy-egy rubin berakásos arany fülbevalót, a nyakban késő római típusú aranyfüst gyöngysort, a mellkason aranyozott ezüst, díszes fibulapárt, a medencén aranyozott ezüst rubinberakásos, állatfejekkel és madáralakokkal díszített csatot találtak. A fiatal nő mindkét karján ezüst karkötő volt.

A terület az V. század második felében (456-473) itt élt keleti gótok szállásterületéhez tartozott. Történeti és régészeti adatok alapján a területünkön egyedülálló domolospusztai sírleletet a legtöbb kutató az V. század második felére keltezi és keleti gótnak véli.

Kiss Attila hitelesítő ásatása megerősítette, hogy a lelőhelyen magános temetkezés lehetett.

Dombay J. feljegyzései a sírleletről, JPM Régészeti Adattár: 1805-84

Kiss Attila hitelesítő ásatása, 1964., JPM Régészeti Adattár: 1806-84

Irodalom:

Dombay, J.: Der gotische Grabfund von Domolos. JPMÉ 1956. 104-129.

1974-ben Mándoki László adatközlője „Zsibót közelében, az általa ismert domolosi aranykincstől sem messze nagy kiterjedésű római (kori) városról tud, 20-30 épület helyét tudja megmutatni, ahonnan nagyméretű téglákat szedett ki. A római út közelében ilyen téglákkal fedett sírokat és jól kivehető alaprajzú épületeket látott.”

JPM Régészeti Adattár: 1807-84

Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

2013. december 5-én Gábor Olivér azonosította a lelőhelyet a Domolosi tótól DK-i irányban 500 m, a Botykapeterdi ároktól K-re 200 m távolságra. A leletek – cserepek, tegulák, mészhabarc – intenzitása foltokban jelentkezett, feltehetően az egykori villagazdaság épületeinek helyén. Jelenleg nagyrészt szántó, kisebb részt bokros terület.

Koordináták: 558664 81540 EOVS 13-234

Érintett helyrajzi számok: 0261/6, 0242, 0235/2, 0250, 0234/1, 0257/1, 0258/1, 0255/1, 0228, 0257/2, 0258/6, 0258/12, 0258/4, 0258/14, 0258/15, 0258/3, 0258/8, 0258/9, 0258/10, 0258/11, 0260, 0261/4, 0261/2, 0261/7, 0261/5, 0261/3, 0234/2

Kispeterd - Domolospuszt

Lelőhely azonosító:**21326**

Telep őskor

Épület, villa, római kor

Forrás: Jelentés helyszíni szemléről, Domolosi római-villa, 2014 [LLTK/745/2014], Jelentés a Bolykapeterd, Kispeterd-Domonkos-puszt terepbejárásról római és őskori telepnyomok) [JPM Rég. Ad. 1036-82.]

Koordináták: 558797 81399 EOVS 13-234

Érintett helyrajzi számok: 0258/1, 0255/1, 0257/2, 0258/6, 0258/12, 0258/4, 0258/14, 0258/15, 0258/8, 0260, 0261/4, 0261/5

30. Szigetvár - Zsibót (Pesti I. 87./1. Pécs, 1982. 452.)

Lelőhely azonosító:**25190**

Épület, pince, török kor

Forrás: Jelentés a Szigetvár, Zsibóton végzett helyszíni szemléről JPM Rég. Ad. 1808-84., JPM Rég. Ad. 1786-84

Zsibót, hrsz.: 1395/2 - Nagy István, Szigetvár, Miklós u. 11. szőlője; az 1979-ben előkerült török kori pince és téglafal helyét eddig nem sikerült azonosítani, 1972-ben is került elő itt egy

Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

török kori épület alapfala, - „**Török-rom**” (Pesti I. 87./61. Pécs, 1982. 455.) - a terület sűrű török kori beépítettségére utalnak a környéken számos helyen – pl. Zsibót, Boronkay szőlő - előkerült téгла és épülettörmelékek.

JPM Régészeti Adattár: 1808-84, 1786-84

Koordináták: 552640 78513 EOV

Érintett helyrajzi szám: 1395

31. Szigetvár - Zsibót, Temető /2., 3. térkép/

Lelőhely azonosító: **71179**

Telepnyom (felszíni), őskor

Terepbejáráson azonosított régészeti leelőhely

Forrás: Jelentés helyszíni szemléről, Zsibót, Temető, 2009. [KÖH 600/3418/2009]

Lengyeltóti János feljegyzésében arról ír, hogy a Domolosra vezető út É-i oldalán van a község ősi temetője, amelynek É-i részét a lakosok ma is „Török temető” néven emlegetik. A temető aránylag meredek dombbal hajlik a K-i oldal aljában húzódó vizenyős rétre.

A temető „török” részében a föld mélyén római őrtorony alapjai vannak, a feltevést régi sírok kőmaradványaival magyarázzák.

JPM Régészeti Adattár 1809-84.

Koordináták: 557835 82422 EOV13-233

Érintett helyrajzi számok: 0191/7, 0193, 0191/6, 0191/1, 0194, 0191/4

32. Szigetvár - Dióspuszta – Cseri mező /9. térkép/

Lelőhely azonosító:

Telepnyom (felszíni), középkor

É-D irányban húzódó magaslaton, mintegy 500 m hosszan késő középkori település nyoma.

Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

Régészeti terepbejárás, 1997. május 15., JPM Régészeti Adattár: 1871-2003.

33. Szigetvár - Hobol – Sikotai árok (Pesti I. 87./558. Pécs, 1982. 468., Pesti I. 87/740. Pécs, 1982. 472.) /9. térkép/

Lelőhely azonosító:

Bronz lelet, római kor

Kocsitemetkezés, római kor

1969-ben a Sikotai árok ásásakor felszínre került bronz szobor, ami római kori kocsi díszítő eleme lehet (Attis keleti isten ábrázolása) és bronz balta, ami talán méltóság- vagy tisztségjelvény.

JPM Régészeti Adattár: 1885-2003

34. Szigetvár – Botkai út

Lelőhely azonosító: **88387**

Telepnyom (felszíni), őskor, Árpád-kor

Forrás: Előzetes régészeti dokumentáció- Déli Áramlat gázvezeték, 2014 [600/902/2014]

Terepbejáráson azonosított régészeti lelőhely

Telepnyom (felszíni), rézkor, forrás: Előzetes régészeti dokumentáció- Déli Áramlat gázvezeték, 2014. Terepbejárás, Reményi László, 2014

Telepnyom (felszíni), Árpád-kor, Terepbejárás, Reményi László, 2014

Koordináták: 557163 78667 EOV 13-411

Érintett helyrajzi számok: 0383/6, 0383/3, 0383/5, 0383/1

35. Szigetvár – Botkai út II

Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

Lelőhely azonosító: **88389**

Telepnyom (felszíni) Árpád-kor

Forrás: Előzetes régészeti dokumentáció- Déli Áramlat gázvezeték, 2014 [600/902/2014]

Terepbejáráson azonosított régészeti lelőhely

Telepnyom (felszíni), Árpád-kor, forrás: Előzetes régészeti dokumentáció- Déli Áramlat gázvezeték, 2014. Terepbejárás, Reményi László, 2014

Koordináták: 556740 78287 EOV 13-411

Érintett helyrajzi számok: 0379/8

36. Szigetvár – Felső-Medvész

Lelőhely azonosító: **88391**

Telepnyom (felszíni), őskor - vaskor

Forrás: Előzetes régészeti dokumentáció- Déli Áramlat gázvezeték, 2014 [600/902/2014]

Terepbejáráson azonosított régészeti lelőhely Telepnyom (felszíni), vaskor, forrás: Előzetes régészeti dokumentáció- Déli Áramlat gázvezeték, 2014. Terepbejárás, Reményi László, 2014

Koordináták: 556280 78738 EOV 13-411

Érintett helyrajzi számok: 0375/8, 0376, 0377/2, 0377/1

37. Szigetvár – Biltrovina dűlő II

Lelőhely azonosító: **88393**

Telepnyom (felszíni), őskor - vaskor

Forrás: Előzetes régészeti dokumentáció- Déli Áramlat gázvezeték, 2014 [600/902/2014]

Terepbejáráson azonosított régészeti lelőhely Telepnyom (felszíni), vaskor, forrás: Előzetes régészeti dokumentáció- Déli Áramlat gázvezeték, 2014. Terepbejárás, Reményi László, 2014

Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

Koordináták: 555981 79469 EOV 13-411

Érintett helyrajzi számok: 0132/20, 0132/21

38. Szigetvár – Biltrovina dűlő III

Lelőhely azonosító: **88395**

Telepnyom (felszíni), őskor - vaskor

Forrás: Előzetes régészeti dokumentáció- Déli Áramlat gázvezeték, 2014 [600/902/2014]

Terepbejáráson azonosított régészeti lelőhely Telepnyom (felszíni), vaskor, forrás: Előzetes régészeti dokumentáció- Déli Áramlat gázvezeték, 2014. Terepbejárás, Reményi László, 2014

Koordináták: 555203 80738 EOV 14-233

Érintett helyrajzi számok: 0103, 0115, 0116, 0118/1, 088, 0118/2

39. Szigetvár – Mozsgói út mellett

Lelőhely azonosító: **88397**

Telepnyom (felszíni szórvány), őskor

Forrás: Előzetes régészeti dokumentáció- Déli Áramlat gázvezeték, 2014 [600/902/2014]

Terepbejáráson azonosított régészeti lelőhely Szórványlelet, ismeretlen kor, forrás: Előzetes régészeti dokumentáció- Déli Áramlat gázvezeték, 2014. Terepbejárás, Reményi László, 2014

Koordináták: 554816 81132 EOV 13-233

Érintett helyrajzi számok: 088, 087, 086

40. Szigetvár – Turbéki elágazás

Lelőhely azonosító: **89349**

Telepnyom, táborhely (felszíni), kora újkor, XVII. századi katonai tábor nyoma

Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

Terepbejáráson azonosított régészeti lelőhely, Gábor Olivér helyszíni szemléje, 2015.05.11.
Érintett helyrajzi számok: -

41. Szigetvár – Temető

Lelőhely azonosító: **92943**

Telepnyom (felszíni), őskor, népvándorláskor

Terepbejáráson azonosított régészeti lelőhely, 2017. a Szigetvár ÉK-i részén lévő temetőtől
K-re 200 m-re, két mesterséges csatorna közötti kiemelkedésen

Forrás: Adattári dokumentáció, KÖHÁT/1667 (2017)

Koordináták: 555065 79818 EOVS 13-411

Érintett helyrajzi számok: 0125

42. Szigetvár – Almás-patak

Lelőhely azonosító: **92945**

Telepnyom (felszíni), őskor – újkőkor, rézkor – későrézkor, római kor, késő Árpád-kor

Terepbejáráson azonosított régészeti lelőhely, 2017. Szigetvár ÉK-i részén, közvetlenül a
lakott területek szélén, az Almás-patak kiemelkedő, K-i magaspártján.

Forrás: Adattári dokumentáció, KÖHÁT/1667 (2017)

Koordináták: 553899 80254 EOVS 13-233

Érintett helyrajzi számok: 064,065/1, 065/11-12, 065/8, 078, 079/4

43. Szigetvár – Téglagyár

Lelőhely azonosító: **92947**

Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

Telepnyom (felszíni), őskor – újkőkor, rézkor, Árpád-kor

Terepbejáráson azonosított régészeti lelőhely, 2017. Szigetvár ÉK-i részén, a városból kivezető 67. sz. út K-i oldalán egy kisebb kiemelkedésen, a téglagyártól D-re

Forrás: Adattári dokumentáció, KÖHÁT/1667 (2017)

Koordináták: 554688 81735 EOV 13-233

Érintett helyrajzi számok: 085, 092/36

44. Szigetvár – Pipagyújtó

Lelőhely azonosító: **92949**

Telepnyom (felszíni), őskor – újkőkor, Árpád-kor

Terepbejáráson azonosított régészeti lelőhely, 2017. Szigetvár É-i részén, a kertészet üvegházaitól ÉNy-ra 300 m-re

Forrás: Adattári dokumentáció, KÖHÁT/1667 (2017)

Koordináták: 552195 80759 EOV 13-233

Érintett helyrajzi számok: Basal 014, Szigetvár 024/22-26, 024/30-31

45. Szigetvár külterület, Nyugat

Lelőhely azonosító: **71195**

Telepnyom (felszíni) középkor

Terepbejáráson azonosított régészeti lelőhely. Terepbejárás, Kárpáti Zoltán, 2009.

Forrás: Jelentés helyszíni szemlééről, Szigetvár, Molványi határárok, 2009. [KÖH 600/3410/2009]

Koordináták: 551093 78854 EOV 13-322

Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

Érintett helyrajzi számok: 06/23, 02/1, 04/3, 06/12, 03, 06/13, 06/14, 06/22, 06/11

Nyilvántartott, azonosítatlan régészeti lelőhely:

Szigetvár, Ferenc J. u. 30.

Lelőhely azonosító: **25198**

Őskori (badeni) edénytöredékek kerültek a szigetvári múzeumba. A leletkörülményeket nem ismerjük.

Leltárkönyvi utalócédula, JPM Régészeti Adattár: 1776-84

Szigetvár határa, Görösgal puszta

Lelőhely azonosító: **25194**

Nádassy Elek egykori birtokán 1900 körül ásatás alkalmával **őskori (vonaldíszes, lengyeli, badeni) és középkori** edénytöredékeket találtak, ezeket a szigetvári múzeumnak ajándékozták

Leltárkönyvi utalócédula, JPM Régészeti Adattár: 1779-84

Szigetvár határa, Szekérfai dűlő (Pesti I. 87./532. Pécs, 1982. 468.)

Lelőhely azonosító: **25195**

Őskori edénytöredékek, hálonehezékek Rohsányi Á. kertjéből, előkerülésük körülményét nem ismerjük

Leltárkönyvi utalócédula, JPM Régészeti Adattár: 1775-84

Szigetvár - Csertő

Lelőhely azonosító: **25196**

Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

A területről **őskori csonteszközök**: 3 db csont ár, 1db agancskapa került a Pécs Városi Múzeum gyűjteményébe: ltsz.: 993, 999.

Leltárkönyvi utalócédula, JPM Régészeti Adattár: 1774/84

Csertő – Szőlőhegy területéről bronz karperec, kis agyagedény (ltsz.: 390, 391.), urnafedő tál, urna, kis bögre –HaA-B (ltsz.: 465) és kora vaskori urnasír lelet: urna, urnafedő tál, kis csésze, fibulatöredék (ltsz.: 470) jutott a Juhász Gyűjteménybe, majd a Pécs Városi Múzeum leltárába. Leltárkönyvi utalócédula, JPM Régészeti Adattár: 101-75

Diópuszta

Lelőhely azonosító: **25197**

Határából csiszolt kővésőt említene.

Leltárkönyvi utalócédula, JPM Régészeti Adattár: 1773/84

A felsorolt őskori leletek előkerülésének körülményeiről semmit sem tudunk, így lelőhelyük nem határozható meg pontosan az adott területi egységen belül.

Becefa (Pesti I. 87./91. Pécs, 1982. 457.) területén nincs nyilvántartott régészeti lelőhely.

Azonosító: **20113**

Szórványlelet, újkor, forrás: Jelentés a leltárkönyvi utalócédula [JPM Rég. Ad. 28-75.]

Régészeti leletek a településről:

Lelőhely azonosító: **25201-25207**

Szigetvárról, közelebből meg nem határozható lelőhely(ek)ről a pécsi Városi Múzeum leltárába többek között **őskori** kőpenge agancstokba foglalva, **kelta** vas lándzsahegy, **római kori** bronz érme, vas ekepapucs, kétélű vas nyílhegy, üveggyöngy, hagymafejes bronz fibula,

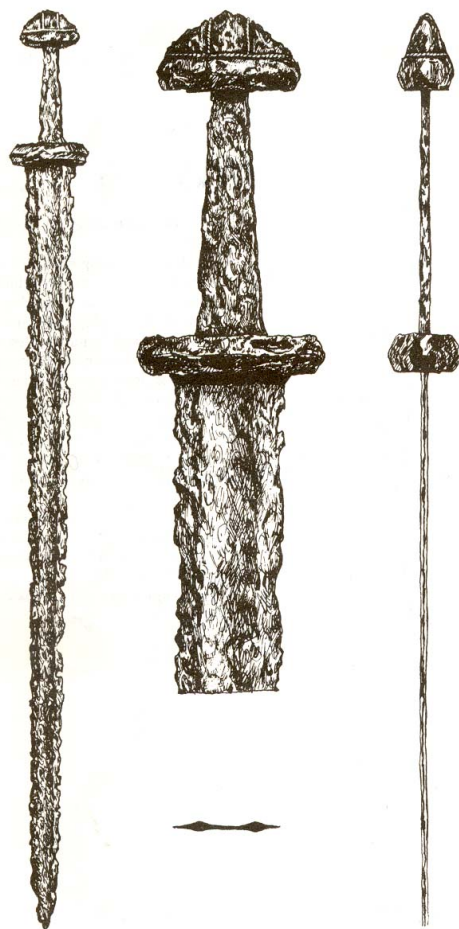
Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

térdfibula, **avar kori** bronz veretek, csatkarikák, pasztagyöngyök, fülbevalók és vas fokos, **középkori és török kori** kályhaszemek, vas kapa, vas kés töredéke került.

Leltárkönyvi és irodalmi utalócédula, JPM Régészeti Adattár: 1778-84., 1783-84.

Páratlan értékű az a kétélű egyenes vas kard, Petersen „T” típusú markolatgombja háromosztású, sodrott drót berakással, melyet Szigetvártól É felé, Mozsgóra vezető országút egyik parcellájában találtak 1910-1914 között. A lelet Hegyessy János főszolgabíró tulajdonában volt, majd Igmándy Hegyessy Géza testőrkapitány ajándékként jutott a Salamon gyűjteménybe, mely később a szigetvári múzeumba került.

Kora: X. sz. második fele – XI. sz. eleje

Ltsz.: 57.2.1.

A tárgyat a pécsváradi várból – kiállításból - 2001-ben ellopták!

Irodalom:

Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

Kiss Attila: Baranya megye X-XI. századi sírleletei. Magyarország honfoglalás és kora Árpád-kori temetőinek leletanyaga 1. Bp. 1983. 289-290.

Nagy Erzsébet: Búcsú a fegyverektől. Régmúlt kardok emlékezete. Pécsi Szemle 2002. tavasz 2-3.

Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

1. ábra

NYILVÁNTARTOTT, AZONOSÍTOTT RÉGÉSZETI LELŐHELYEK SZIGETVÁR TERÜLETÉN				
sorszám	lelőhely	nyilvántartási szám	korszak	térkép
1	Szigetvár – Vár	25179	K, T	5. térkép
2.	Szigetvár – Cipőgyár	25181	K, T	5. térkép
3.	Szigetvár – Rákóczi u. 13.	25182	Ő, Á, K, T, Ú	5. térkép
4.	Szigetvár – Zárda u. 3.	25183	K, T	1. térkép
5.	Szigetvár – Zárda u. 2.	25184	T	1., 5. térkép
6.	Szigetvár – Széchenyi u.	25185	Ú	5. térkép
7.	Szigetvár – Széchenyi u. 54.	25186	Ő	1. térkép
8.	Szigetvár – Széchenyi u. – Zrínyi tér – József A. u.	25187	T	
9.	Szigetvár – Ali pasa dzsámi	25188, 34570	K, T, Ú	1., 5. térkép
10.	Szigetvár – Zrínyi tér	34570	T	5. térkép
11.	Szigetvár – Vár u. 12.	28705, 25180	R	5. térkép
12.	Szigetvár – Bástya u. 3.	40301	T	5. térkép
13.	Szigetvár – Horváth Márk u.	25199	Ő	
14.	Szigetvár – Püspökkert, Basa u	25200	K	
15.	Szigetvár – Transzformátor telep	(RL-11)	Ő	8. térkép
16.	Szigetvár – Tópart	(RL-12)	K	8. térkép
17.	Szigetvár – Tűzoltóság	(RL-13)	Ő	8. térkép
18.	Szigetvár – Török temető	25191	Ő (kelta)	4. térkép
19.	Szigetvár – Külterület Nyugat	71195	K	6. térkép
20.	Szigetvár – Tüskevár Észak	72561	Ő, K	6. térkép
21.	Szigetvár – Biltrovina dűlő	72563	Ő, K	4. térkép
22.	Szigetvár – Kápolna feletti dűlő	84357	T	2., 3. térkép
23.	Szigetvár – Gonás	(2)	Ő, R, K	7. térkép
24.	Szigetvár – Basakút	(3)	R, K	7. térkép
25.	Szigetvár – Turbékpuszta	25192	T	4. térkép
26.	Szigetvár – Turbék	25221	T, Ú	2., 3., 4. térkép
27.	Szigetvár – Turbék, Szőlőhegy	25193	R	
28.	Szigetvár – Turbék – Alsóhegy	84889	T	2., 3. térkép
29.	Szigetvár – Zsibót – Domolospusztá	25189	R, N (V. sz.)	3. térkép
30.	Szigetvár – Zsibót	25190	T	
31.	Szigetvár – Zsibót – Temető	71179	Ő, T (?)	2., 3. térkép
32.	Szigetvár – Dióspusztá – Cseri mező		K	9. térkép
33.	Szigetvár – Hobol – Sikotai árok		R	9. térkép

2. Változtatási szándékok ismertetése

-

3. Hatáselemzés

A város határában ismert régészeti lelőhelyeket külterületen a művelési ág váltásával járó bolygatások, közmű és/vagy útépités építési földmunkái, a belterület határán a beépítések, ill. a közmű- és útépitéssel járó bolygatások veszélyeztethetik. A tervezett földmunkák kezdete előtt – még a beruházás előkészítési szakaszában - előzetes régészeti kutatással (adatgyűjtés, régészeti terepbejárás, geofizikai mérés, légi régészeti felvételek készítése) meg kell határozni az érintett régészeti lelőhely(ek) jellegét és kiterjedését, ill. a szükséges megelőző régészeti feltárás mértékét.

Zsibót - Domolospusztá területén, a gazdag keleti gót sír lelőhelye környékén és a **Mozsgóra vezető országút mentén**, a X-XI. századi vas kard (feltételezett) előkerülési helyén fokozott figyelmet kell fordítani a földmunkák régészeti megfigyelésére, régészeti szakfelügyeletére.

Szigetvár - Török temető hitelesítő ásatását az ott előkerült kelta leletek indokolják. Szerencsés lenne az erősség szerkezetének és területe beépítésének megismerésére **Turbék rendszeres régészeti kutatása** is; Szigetvár Város Önkormányzata és a török Miniszterelnökségi Hivatal alá tartozó ún. TIKÁ szervezet közös kutatási program keretében végzi ezt a munkát a jövőben.

A kutatócsoport 2013-ban nagy kiterjedésű, 3-4 m mély árokkal körülvett oszmán települést azonosított a zsibóti szőlőhegyen (**28. Szigetvár – Turbék – Alsóhegy, lelőhely azonosító: 84889**). A török kori település – **kaszaba** - kiterjedésének, építéstörténetének meghatározására, az ott feltételezett **türbe** lokalizációjára még további vizsgálatokra van szükség. A régészeti kutatást, így a rendszeres régészeti terepbejárást, geofizikai mérést, a **tervezett régészeti feltárást** nehezíti, hogy a terület több kis parcellára osztott, magántulajdonban lévő szőlő, gyümölcsös, részben beépítéssel bolygatott. **Egységes kezelési tervvel kell támogatni a kiemelt kutatási program célkitűzését, ami lehet akár a település feltárt részeinek bemutatása is.**

Szigetvár - Vár területén földmunka csak megelőző régészeti feltárás után, a földsáncok és a vizesárcok mentén csak régészeti megfigyelés, régészeti szakfelügyelet mellett végezhető.

Örökségvédelmi hatástanulmány SZIGETVÁR

Az **Óváros** teljes területe, az Újváros Bástya u. - Török ház körüli része, a Széchenyi u. mindkét oldala sűrűn beépített, az itt végzett földmunkák során biztosítani kell a régészeti megfigyelést, régészeti szakfelügyeletet, ill. a szükséges megelőző régészeti feltárást.

(lásd 11. térkép)

4. Összefoglalás

Az eddigi kutatások a város belterületén, a Vár és az Óváros területén a török kori emlékek feltárására irányultak. Szigetvár területén –jórészt a külterületeken - őskori, római kori, jelentős népvándorlás kori: keleti gót, avar és X-XI. századi leletek is előkerültek, jelezve a térség benépesítésének történetét.

Ma már nehezen lehet rekonstruálni a váron és a városban végzett gyakori építési és javítási munkálatokat. A Vár többszöri átalakítás ellenére is jellegzetesen képviseli a XVI. századi végvárak típusát, jelenlegi egységes képét háborítatlanul meg kell őrizni.

Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

5. Nyilatkozat

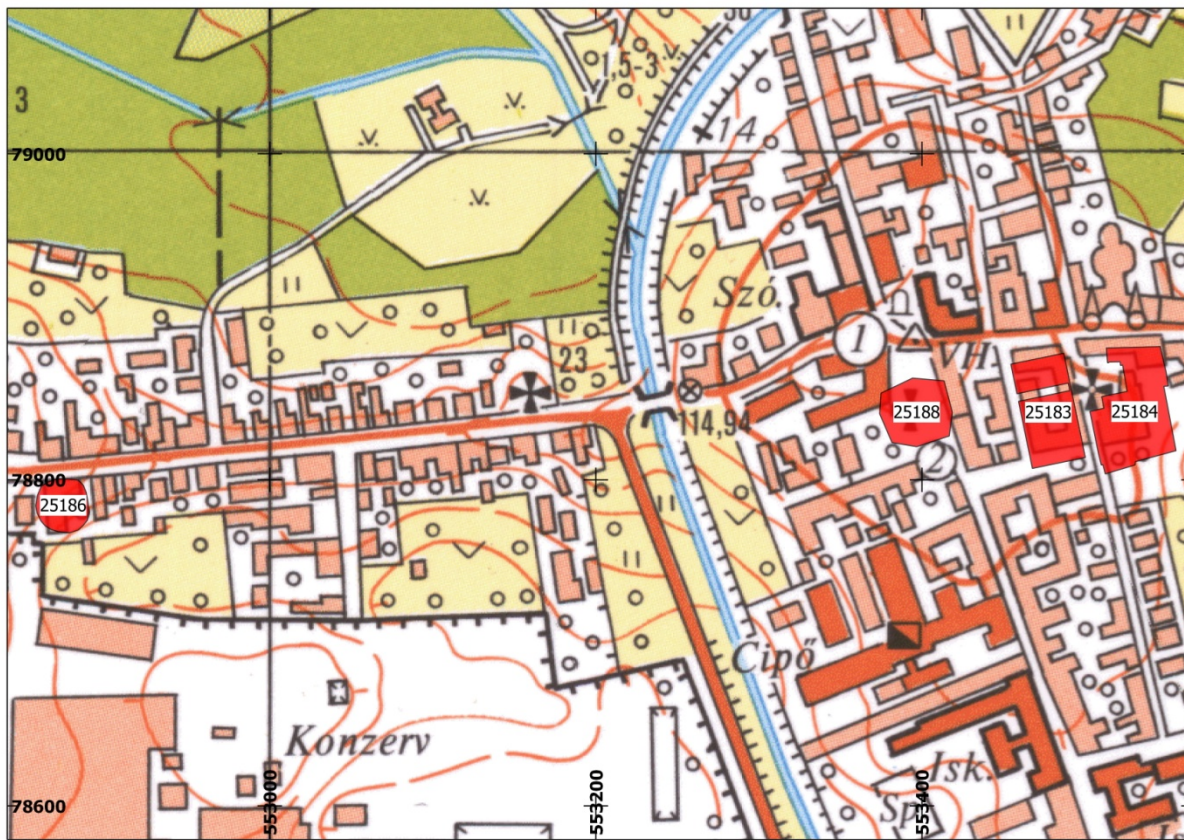
Az örökségvédelmi hatástanulmány régészeti szakterületi része a kulturális örökség védelméről szóló **2001. évi LXIV. törvény** 85/A §-a szerint készült. Minden javasolt megoldás megfelel az örökségvédelmi jogszabályoknak és hatósági előírásoknak. Az örökségvédelmi hatástanulmány régészeti szakterületi rész készítője a hatástanulmány elkészítésére jogosultsággal rendelkezik, szakértői száma: **Sz-11/2009, ikt. sz.: 7862-1/2009**

Nagy Erzsébet
régész-főmuzeológus
Janus Pannonius Múzeum, Pécs

Pécs, 2017. október 25.

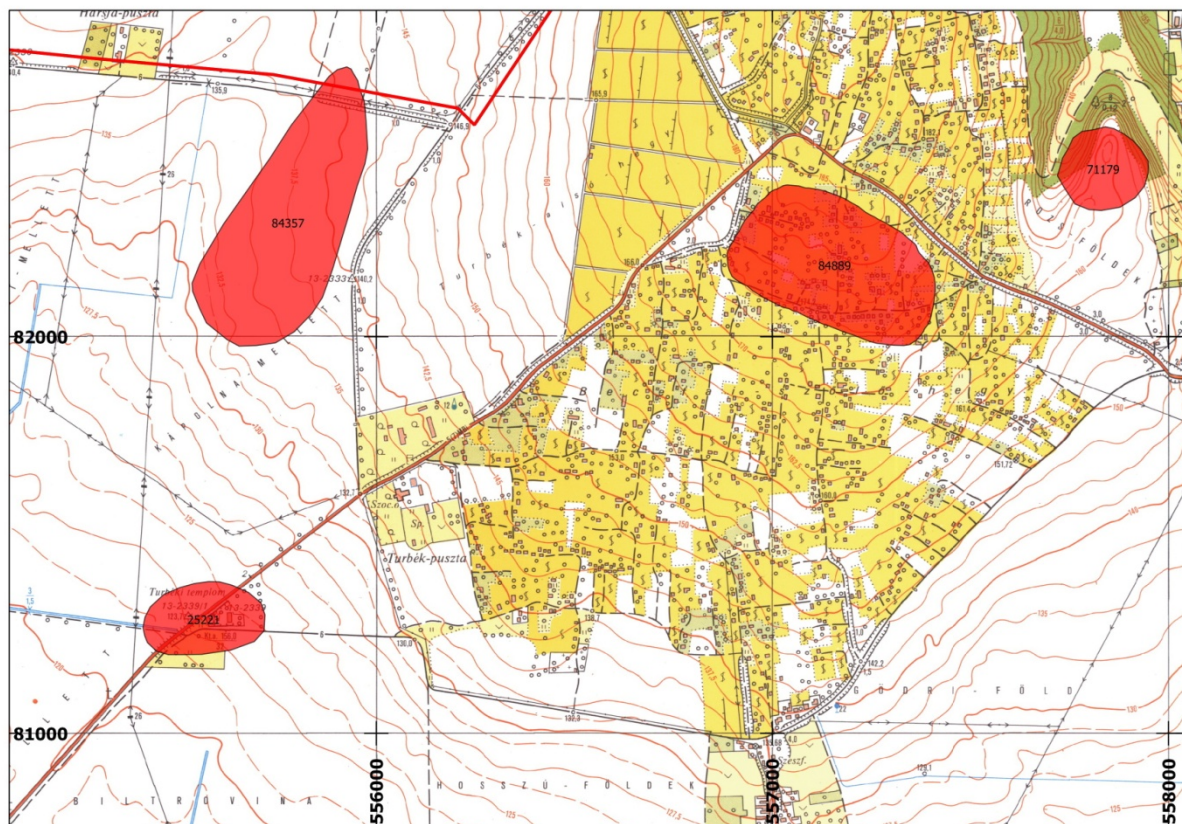
Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

1. térkép

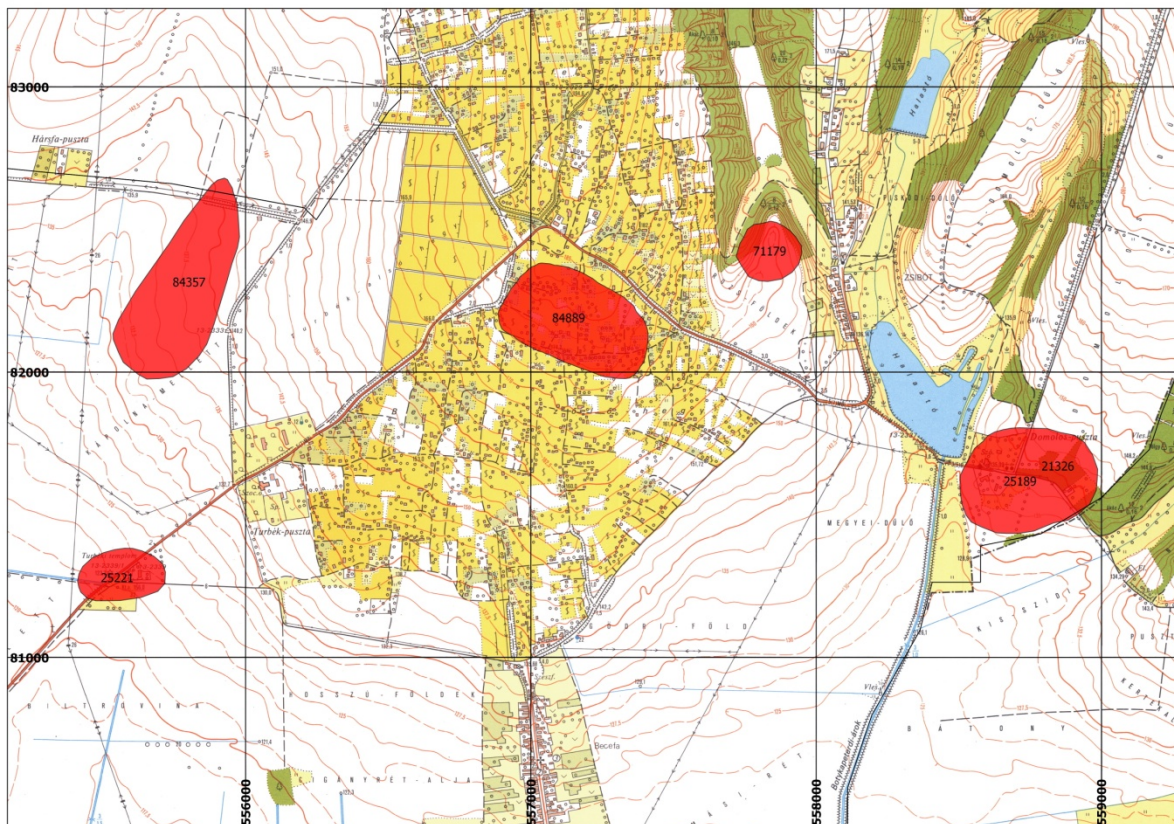
Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

2. térkép

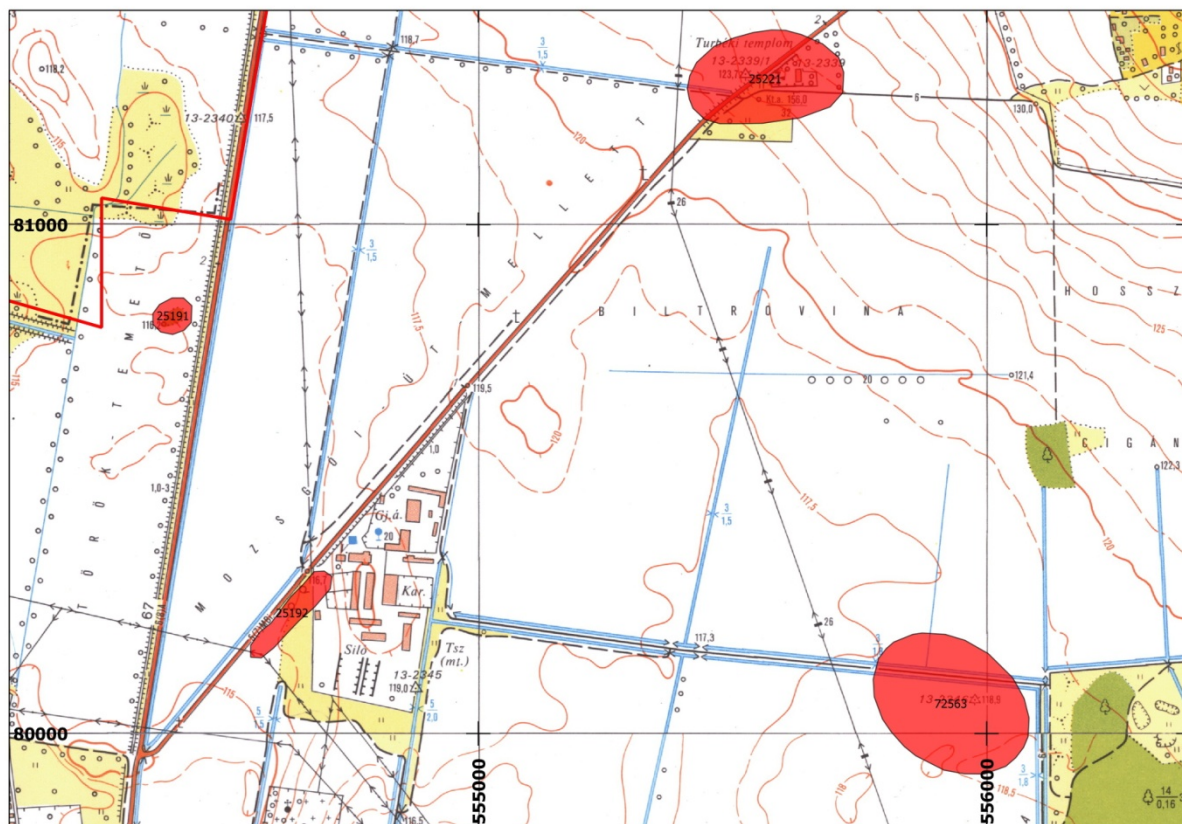
Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

3. térkép

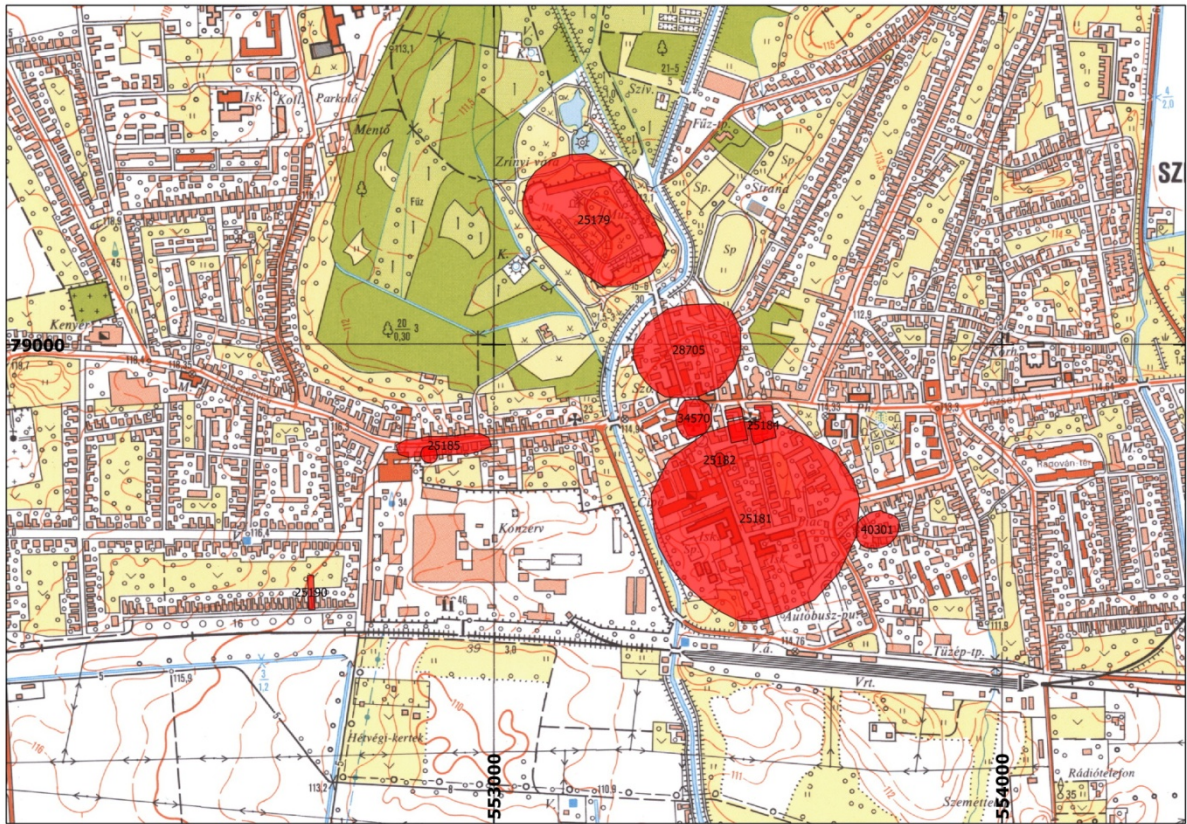
Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

4. térkép

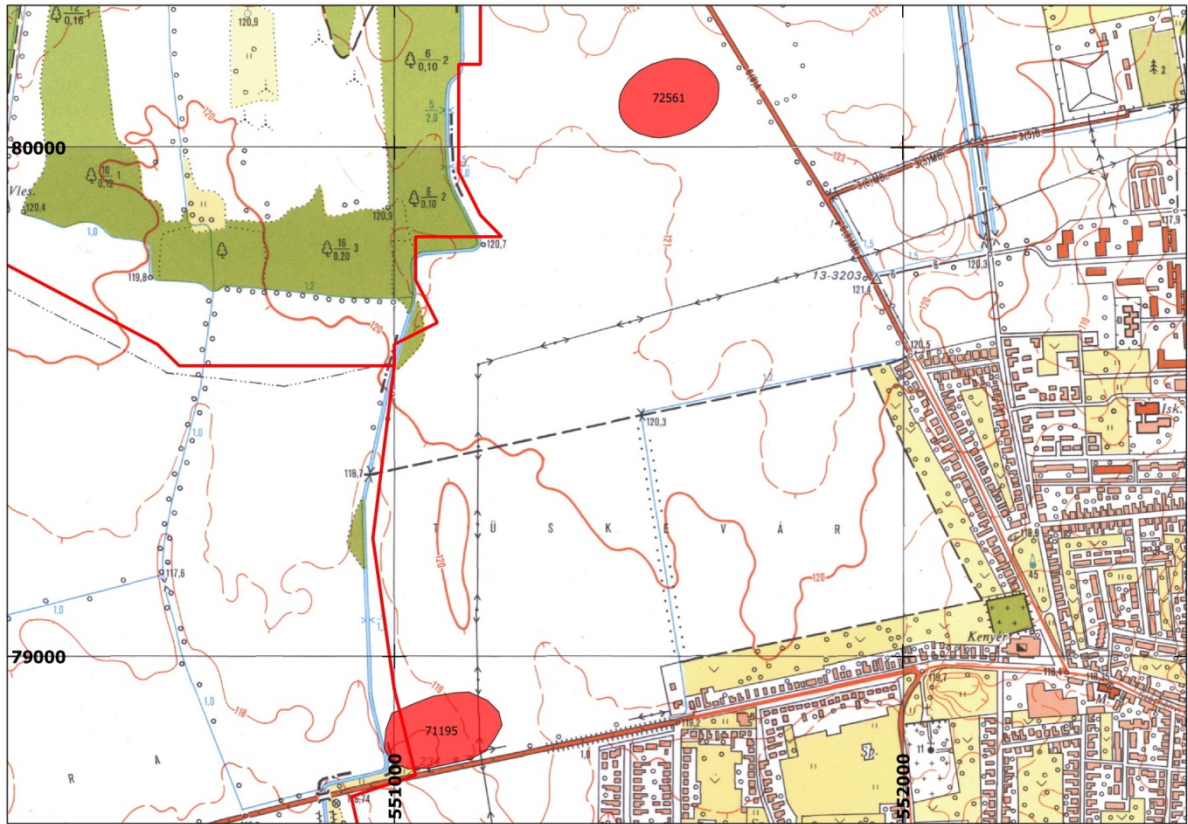
Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

5. térkép

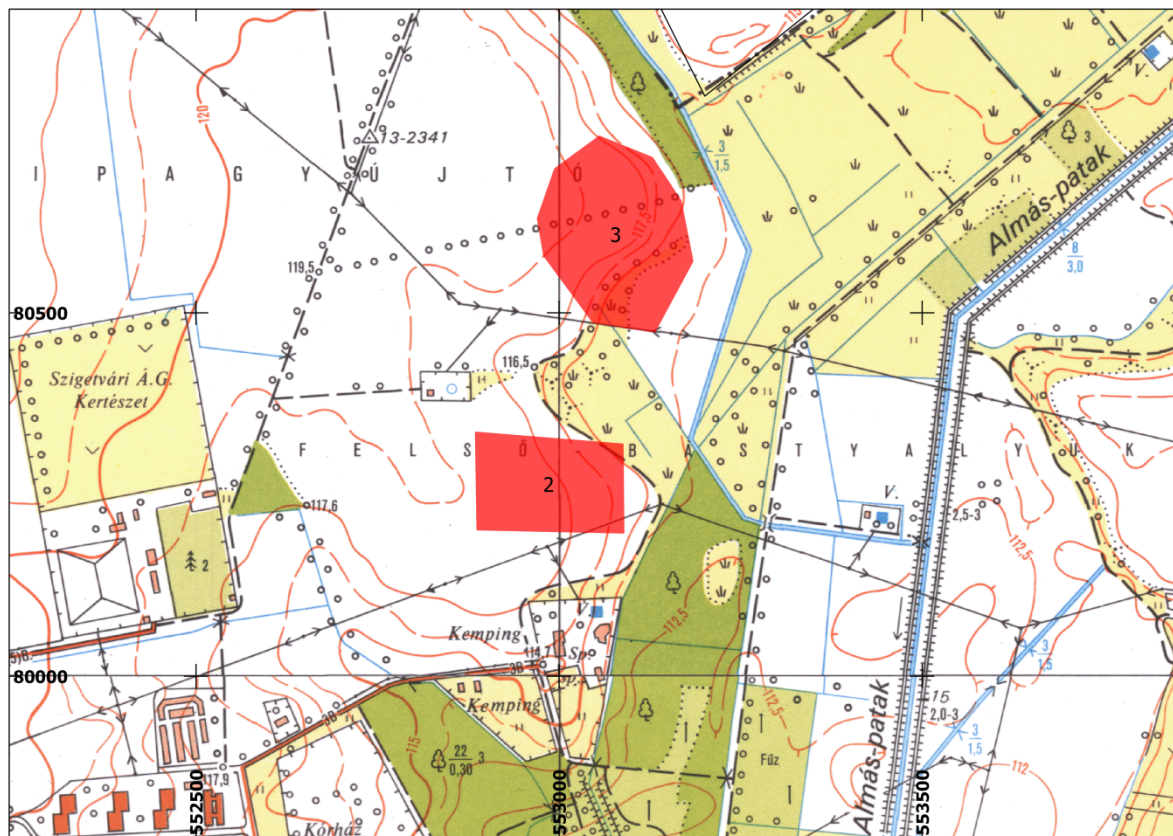
Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

6. térkép

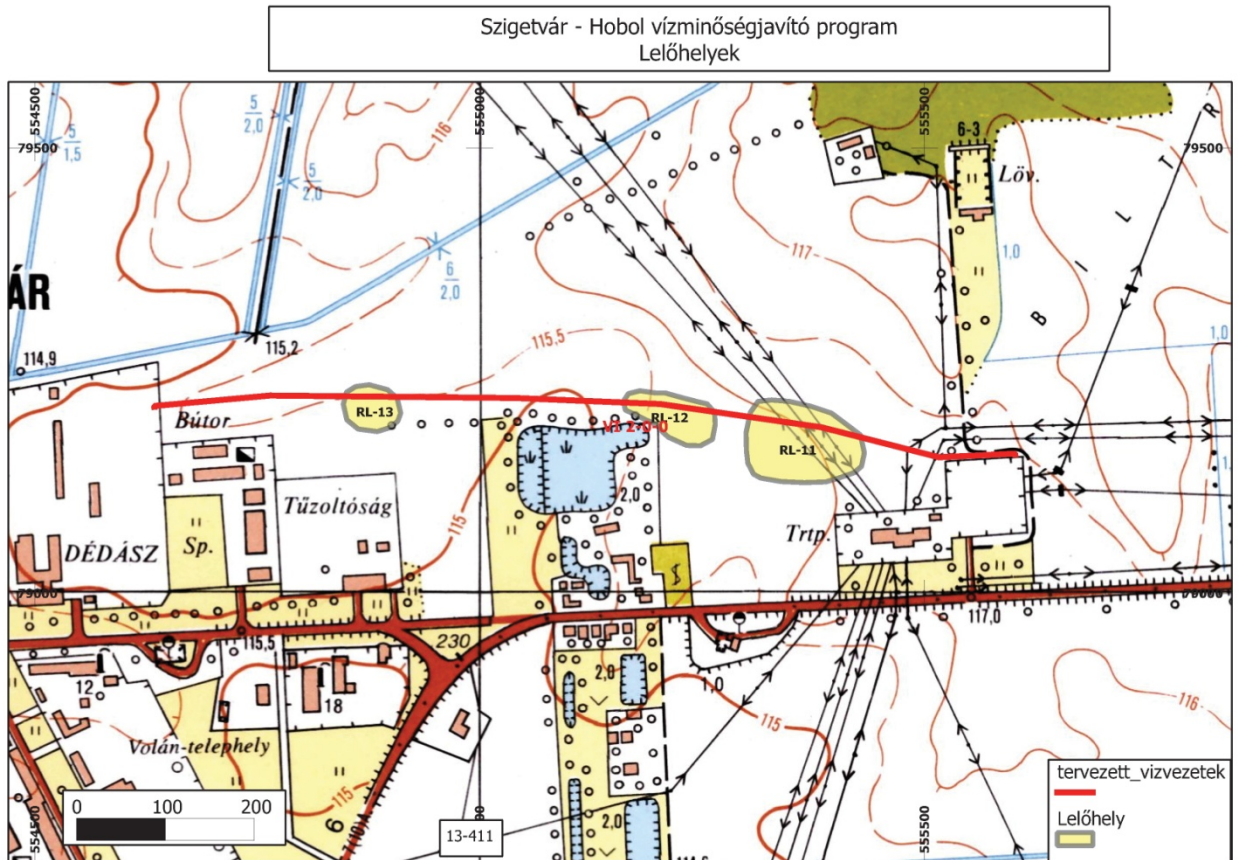
Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

7. térkép

Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

8. térkép

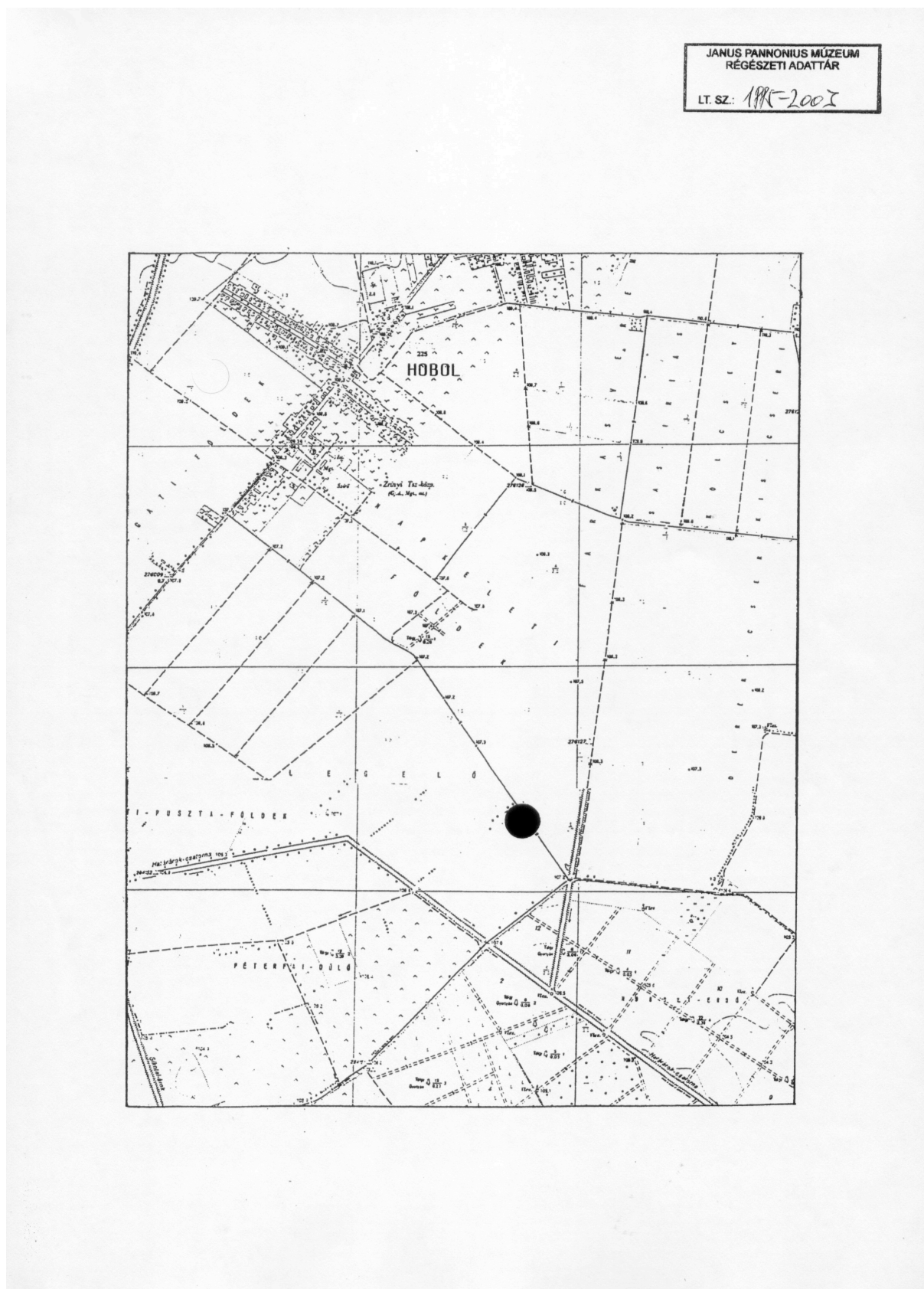
Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

9. térkép

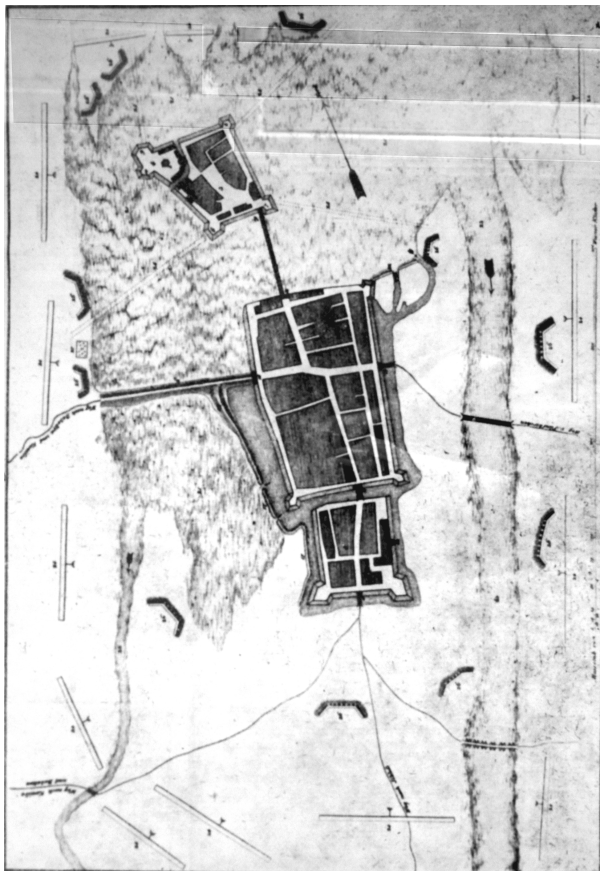
Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

10. térkép

Örökségvédelmi hatástanulmány
SZIGETVÁR

11. térkép

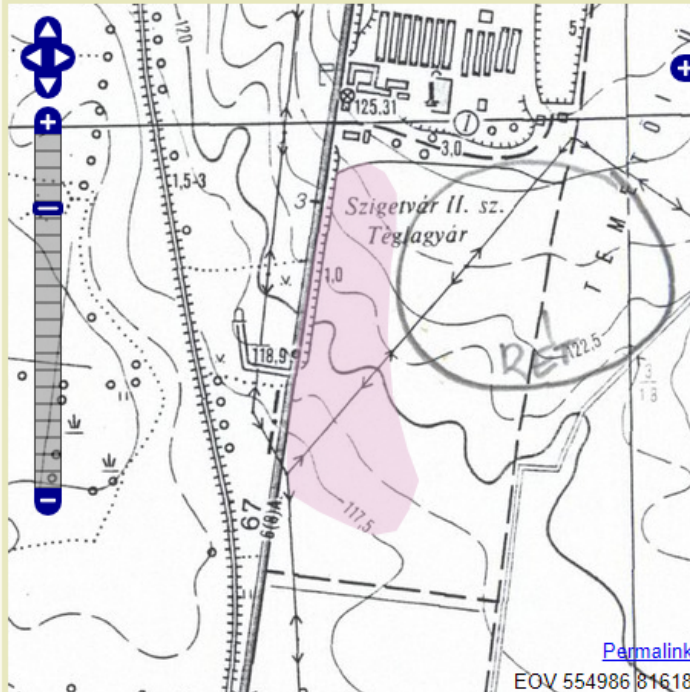

J. B. Schels rajza
Sziget 1566. évi ostromáról

Készítette: Bertók Gábor (JPM, Pécs)

Örökségvédelmi hatástanulmány SZIGETVÁR

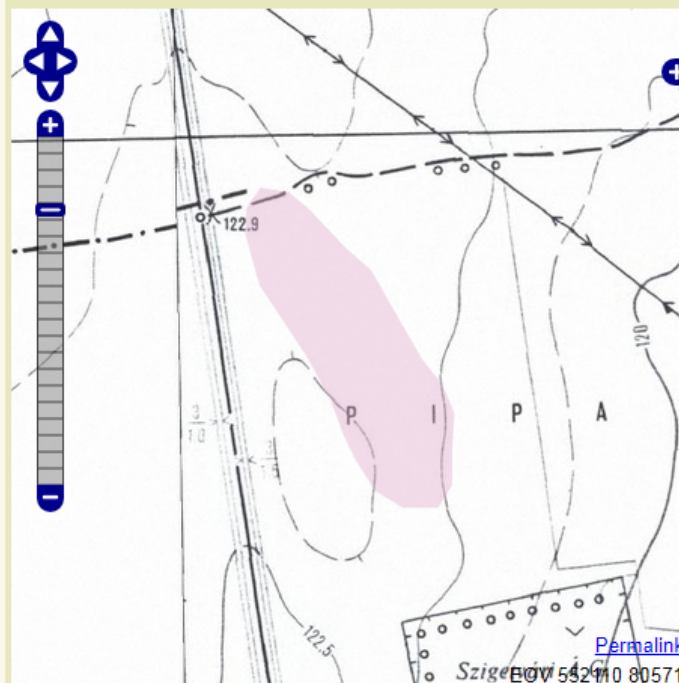
[Permalink](#)
EOV 554986 81618

[nagyobb térkép](#) ● mozgatás ● távolságmérés ● területmérés

554688 81735 (EOV, 13-233)

Szigetvár ÉK-i részén, a városból kivezető 67. út K-i oldalán, egy kisebb kiemelkedésen, a téglagyártól D-re. A lelőhelyen magas intenzitással találtunk neolitikus, rézkori és Árpád-kori kerámiákat.

ági -

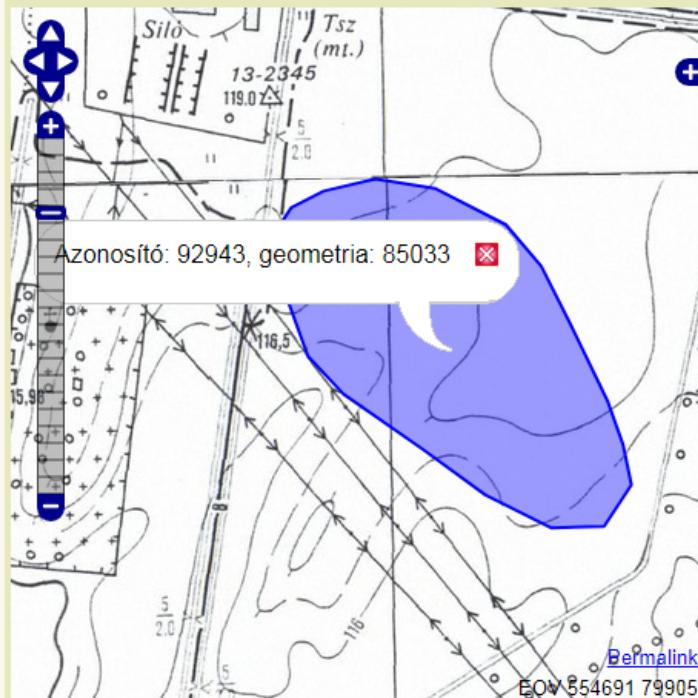
[Permalink](#)
EOV 552410 80571

[nagyobb térkép](#) ● mozgatás ● távolságmérés ● területmérés

552195 80759 (EOV, 13-233)

Szigetvár É-i részén, a kertészeti üvegházaitól ÉNy-ra 300 m-re. A lelőhelyen alacsony intenzitással találtunk neolitikus és Árpád-kori kerámiákat.

Szigetvár ÉK-i részén, közvetlenül a lakott területek szélén, az Almáspatak kiemelkedő, K-i magaspártján. A lelőhely a patak mellett igen sűrű, K felé fokozatosan ritkul. A lelőhelyen nagyon magas intenzitással találtunk neolitikus, rézkori, római és Árpád-kori kerámiákat.

A Szigetvár ÉK-i részén lévő temetőtől K-re, 200 m-re, két mesterséges csatorna közötti kiemelkedésen. A lelőhelyen alacsony intenzitással találtunk őskori és népvándorlás-kori kerámiákat.